

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 160-100, 160-100

A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i   b e l f ö l d i   h í r e k

1962. december 29.

bb 1.   magyarországra látogat igor sztravinszkij - el-
készült az országos filharmónia tavaszi hangversenybér-
let-sorozata

i lv/tm szb sr

1962. december 29.

az országos filharmóniánál összeállították a tavaszi hangverseny-bérletsorozatot. a hét - egyenként öt előadásból álló - bérletsorozatnál - amely február 18-tól június 3-ig tart - messzemenően figyelembe vették a közönség igényeit, s bő lehetőséget adnak a válogatásra. a zeneakadémián, az erkel színházban a hangversenyeken többek között fellép igor sztravinszkij, vendégszerepel a bécsi szimfonikus zenekara wolfgang sawallisch vezényletével, továbbá a philadelphiai kamarazenekar. a tavaszi műsorban még csehszlovák, japán, jugoszláv és olasz vendégművészek is fellépnek.

a magyarok közül ferencsik jános négy hangversenyt vezényel; rajta kívül más neves karmester, zongora- és hegedűművész szerepel; közreműködnek majd a magyar állami hangversenyzenekar, a filharmóniai társaság zenekara, a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara, a szegedi bartók béla szimfonikus zenekar, a budapest kórus és a fővárosi énekkar.

több érdekes zenedarabot is előadnak; így kósa: villon oratóriumát, lajta: capriccio szvitjét, székely: dózsa györgy oratóriumát, valamint vincze: két zenekari darabját és martinu: gilgames oratóriumát. felhangzik majd a kodály-köszöntő is, amelyet tanítványai alkottak a mester 80. születésnapjára. /mti/

--

-1-

L. L.

bb 2. az emelt összegű nyugdíjat a szokásos időben mindenki megkapja - az országos nyugdíjintézet elnöke az özvegyi nyugdíjat felemelésére hozott kormányhatározat végrehajtásáról

i szf/tr-lm vg

1962. december 29.

az mti munkatársa érdeklődött, hogyan hajtja végre az országos nyugdíjintézet az 500 forintnál alacsonyabb összegű özvegyi nyugdíjak felemelésére hozott kormányhatározatot. Fodor Gyula, az országos nyugdíjintézet alelnöke a következőket mondotta:

- az országos nyugdíjintézet dolgozói megbeszéltek az özvegyi nyugdíjak felemeléséről szóló kormányhatározat végrehajtásának feladatait. Intézetünk minden igyekezetével arra törekszik, hogy a január végi nyugdíj-kifizetések alkalmával valamennyi jogosult özvegy megkapja a kormányhatározatban megszabott felemelt összegű nyugdíjat. ez igen nagy munkát ró az intézetre, mert a rendelkezés a nyugdíjas özvegyek jelentős részét érinti. a határozat úgy intézkedik, hogy az 500 forintnál alacsonyabb özvegyi nyugdíjakat 20 százalékkal kell felemelni. a felemelt nyugdíj az 500 forintot nem haladhatja meg, de 350 forintnál kevesebb nem lehet. ez azokra a munkás és alkalmazott özvegyekre vonatkozik, akiknek férje saját jogon 500 forint, vagy ennél magasabb összegű nyugdíjat kapott. azok, akiknek a férje saját jogán 500 forintnál kevesebb nyugdíjban részesült, ugyancsak 20 százalékkal felemelt nyugdíjat kapnak a jövőben. a nyugdíjfelemelésben részesülnek a hadiözvegyek és a mezőgazdasági dolgozók /vált ombi biztosítottak/ özvegyei is a rendeletben megszabott mértékben.

- amint már mondtam, intézetünk dolgozói mindent elkövetnek, hogy az emeléssel kapcsolatos munkájukkal idejében elkészüljenek, nem is fognak késni és az emelt összegű nyugdíjat a szokásos időben mindenki megkapja. az emelésről szóló határozat elkészítésére és kézbesítésére azonban adminisztrációs okokból csak februárban kerülhet sor. ekkor közöljük azt, hogy a régi nyugdíjak mekkora összeggel emelkedtek. ahhoz, hogy az országos nyugdíjintézet az emeléssel kapcsolatos feladatait is el tudja végezni, zavartalan munkára van szüksége. felhívjuk tehát az érdekelt nyugdíjasokat, hogy sem levélbeli, sem egyéb módon való érdeklődéssel ne késleltessék ezt a munkát, legfeljebb csak a legindokoltabb, leghalaszthatatlanabb esetben forduljanak hozzánk, annál is inkább, mert az emeléssel kapcsolatos elfoglaltságon kívül a most induló jelentős számú új, sajátjogi és özvegyi nyugdíj folyósítása is sok tennivalót ad az intézetnek - fejezte be a tájékoztatást Fodor Gyula elnök. /mti/

--

-2-

bb 3. „megterítették”, a muflonoknak - háromezer nagyvad átteleltetéséről gondoskodnak a bükki rezervátumokban

vid j szb ká

1962. december 29.

a keletbükkii erdőgazdaság bükki és szendrői környéki rezervátumaiban több mint 3.000 nagyvad átteleltetéséről gondoskodnak az idén. a hegyekben már 14-25 centiméteres a hóréteg, így az őzek, a szarvasok nem találnak megfelelő táplálékot, meg kellett tehát kezdeni az etetést. az idei száraz nyár miatt kevés vadeleség termelt, pótlásra a bakonyból hoztak 250 mázsa csermakkot. ezenkívül a több mint 200 etetőben lucernával és egyéb szálatakarmányokkal „teritenek”, az erdei vadaknak.

az erdészek jól ismerik a vadak járását, azokat a forrásoknál, ahol inni szoktak, s az etetőket nagyjából ezek közelében állították fel. különös gondot fordítanak az 1930-as években meghonosított és azóta elszaporodott muflonok átteleltetésére. a sziklás, sokszor megközelíthetetlen helyeken tanyázó, félénk „korzikai vadkecskék”, etetésére tanyázóhelyük szomszédságában állították fel az etetőket, amelyeket rendszeresen megtöltenek friss élelemmel. /mti/

--

-3-

Zseli

Zseli

bb 4. budapesti tervek az üzemegészségügyi munka továbbfejlesztésére

i hi/gk/m/sr

1962. december 29.

a szakszervezetek budapesti tanácsa - a textilipari dolgozók szakszervezetének példáját követve - az 1963. évre minden üzemi szakszervezeti bizottságának feladatául adja, hogy a vállalat igazgatójával közösen készítsen komplex egészségügyi és munkásvédelmi tervet.

a terv elkészítéséhez az üzemek méltán igénylik az egészségügyi-leg képzett, tetterre kész vöröskeresztes aktivisták segítségét. fokozottabb mértékben szükséges ez a közreműködés ott, ahol még nincs üzemorvos. ezért a vöröskereszt budapesti szervezetei úgy készülnek jövő évi feladataikra, hogy képesek legyenek az üzemek egészségügyi és szociális viszonyainak javításában, a foglalkozási ártalmak megelőzésében hathatósan résztvenni. elsősorban megerősítik a meglévő üzemi vöröskeresztes alapszervezeteket, s ahol erre a lehetőség megvan, újakat hoznak létre. sok kisüzemben és ktsz-ben, ahol ilyen csoport megalakítása még nem időszerű, a vállalatvezetőséghez fordulnak és egészségügyi felelősök kijelölését kérik. ezeket az aktivistákat elsősegélynyújtó és üzemegészségügyi tanfolyamon képezik majd ki.

az üzemi vöröskeresztes munkacsoportok mellé - egyelőre kísérletképpen négy-öt üzemben - 10-15 tagú brigádot szerveznek, amelyek negyedévenként meglátogatnak néhány üzemet és az egészségügyi felelősöknek javaslatot tesznek a munkakörülmények javítására, helyes felvilágosító módszerek alkalmazására. szélesebb körben elterjesztik a vöröskeresztes munkában példamutató, ugynevezett üzemi mintaszervezetek jó tapasztalatait. ezzel is elő akarják segíteni, hogy a jelenleg meglévő 45 mintaszervezet tevékenysége serkentőleg hasson a még gyengén működő üzemi vöröskeresztes szervezetekre. /mti/

-...-

bb 5. jövő évi oktatásunk a számok tükrében - hétszázttizennégy-millió forint fejlesztésre - hatszázhat általános iskolai, 300 középiskolai tanterem épül, s megkezdik több mint 700 osztályterem építését is

i vt/hné/m/sr

1962. december 29.

a művelődésügyi minisztériumban tájékoztatták az mti munkatársát az oktatásügyi hálózat jövő évi fejlesztési tervéről. elmondták, hogy erre a célra 714 millió forintot irányoztak elő. /folyt. köv./

8.20/a

- 4 -

PKK

bb 5. /jövő évi ... 1. folyt./ m

állami beruházásból 1350 kisgyermek elhelyezésére új óvodákat építenek. társadalmi erőforrások felhasználásával további több-ezerrel gyarapszik majd az óvodai helyek száma. ezek egyrészt a létrehozásába is támogatást nyújt az állam. ezenkívül - ugyan-csak a jövő esztendőben - állami erőből újabb óvodai építkezések kezdődnek, s ezzel az elhelyezhető gyerekek száma 1300-al növekszik. 1963-ban a mintegy 180.000 kisgyerek járhat óvodába.

szélesedik a szakrendszerű oktatás, mivel a körzeti iskolák száma 88-cal, a hozzájuk tartozó tagiskoláké pedig 138-cal növekszik. ennek eredményeként a szakrendszerű oktatásban részesül felső tagozatos általános iskolai tanulók aránya jövőre már meghaladja a 88 százalékot. további 200 iskolában vezetik be a gyakorlati foglalkozást, s így az ebben résztvevő tanulók száma 41.000-rel nő.

az általános iskolai hálózat jövőre 606 tanteremmel, 54 műhelyteremmel bővül, s az iskolákhoz kapcsolódóan elkészül 33 pedagóguslakás is. egyidejűleg elkezdik további több mint 400 tanterem és 38 pedagóguslakás építését. új általános iskolák épülnek többek közt Kecskeméten, Szeghalmon, Nádudvaron, Gödöllőn, Isaszegen, Nyíregyházán, Miskolcon, Pécsen, Szegeden, s a fővárosban is. Pécsvárad és Csenger 12 évfolyamos iskolákat kap.

a középiskolai tanulók száma az 1963-1964-es oktatási évben tovább emelkedik. jövőre 72.000 első osztályos felvételét tervezik. közülük mintegy 50.000 gimnáziumokba, 14.000 különböző technikumokba, 8000 pedig szakközépiskolákba kerülhet. a létszámfejlesztéssel a tanterem-építés üteme még mindig nem tud lépést tartani. ezért - ahol szükséges - az oktatás zavartalan ellátására fenntartják továbbra is a kettős váltást. jövőre elkészül 300 középiskolai tanterem, 24 nevelői lakás, a diákotthoni helyek száma pedig 260-al gyarapodik. ugyancsak a jövő esztendőben megkezdik további 333 középiskolai tanterem és 29 nevelői lakás építését, valamint újabb diákotthonok létesítését, amelyekben 630 fiatal talál második otthonra. új középiskolát kap többek között Encs, Edelény, Szentés, Kistelek, Mór, Dunaujváros, Győr, Püspökladány, Eger, Kaposvár, Barcs, Fonyód, Fehérgyarmat, Vásárosnamény, Nyíregyháza, Jászberény, Balatonfüred.

a gyermekvédelmi és gyógypedagógiai intézmények hálózatának fejlesztését több mint 51 millió forint szolgálja a jövő évben.

a művelődésügyi minisztérium felügyelete alá tartozó felsőoktatási intézmények hálózata is tovább fejlődik. erre a célra, valamint a gép- és műszerellátottság javítására 232 millió forintot irányoztak elő. /folyt. köv./

8.30/a

- 5 -

103°

PKK

bb 5. /jövő évi ... 2. folyt./ m

tovább épül a miskolci nehézipari műszaki egyetem, a budapesti műszaki egyetem, a veszprémi vegyipari egyetem. új kollégiumok létesítésével budapesten, debrecenben, szegeden, egerben, szarvason és szombathelyen mintegy 2400 hallgatót tudnak elhelyezni. veszprémben folytatják a 600 fiatal befogadására, sárospatakon pedig a 120 diák elhelyezésére alkalmas kollégium építését. szegeden befejeződik a tanárképző főiskola kollégiumának építési munkái, ahol majd 300 hallgató kap helyet. /mti/

...-

bb 6. a csillagközi űrhajó üzemanyaga: az antianyag - „üzemanyag-tartály„, elektromágneses térből

1 tz/gg/m/vg

1962. december 29.

az űrkutatás és rakétatechnika minden eddigi sikere egy-egy lépés volt a történelem legnagyobb eseménye felé, amikor az ember először indul majd utnak a naprendszer határain kívüli idegen csillagokra. vajon vannak-e már a tudományok elképzelései az ilyen csillagközi járműről? - kérdezte meg az mti munkatársa dr. marx györgy kossuth díjas egyetemi tanárt, a fizikai tudományok doktorát.

- természetesen még nem lehet tudni - hangzott a válasz -, hogy mi lesz majd a megoldás a valóságban, az elképzelés azonban máris megszületett. ez pedig azon a törvényszerűsége alapszik, hogy a csaknem fénysebességgel száguldó rakétán a hajtómű az egész felhasznált energiának annál nagyobb részét fordítja a jármű felgyorsítására - annál kevesebb ballasztot kell tehát az űrhajónak magával cipelnie - minél kisebb a különbség a jármű haladásának és a hajtóanyag kiáramlásának sebessége között.

- olyan hajtóművet és üzemanyagot kell tehát találni, amelynél az áramlás sebessége eléri, vagy megközelíti a másodpercenkénti 300.000 kilométert. ma egyetlen olyan üzemanyagot tudunk elképzelni, amely ennek a követelménynek megfelelhet: az úgynevezett antirészecskékből összetevődött antianyagot.

- az antirészecskék a nálunk ismert anyagot felépítő elemi részecskék ellentétes töltésű, de egyébként tőlük semmiben sem különböző „tükörképei„. az anyagnak ez a különleges formája a mi viszonyaink között természetes úton csak elvétve jön létre, és „élete„ csupán a pillanatnak végtelenül apró töredékéig tart.

/folyt. köv./

9.47
10³⁰

[Handwritten signature]

- 6 -

bb 6. /a csillagközi ... 1. folyt./ m

mert amint megszületett, már is óhatatlanul össze kell ütköznie a mindenütt jelenlevő, megszámlálhatatlan mennyiségű, közönséges részecskék egyikével, s akkor mindketten befejezik „egyéni életüket„, és olyan sugárzássá alakulnak át, amely fénysebességgel száguld szét minden irányban.

- kiszámítható, hogy ha az antianyaggal működő rakéta utközben folyamatosan hozná létre az elemi és az antirészecskék összeütkezését, az állandóan keletkező sugárzást pedig egyetlen keskeny csóvában irányítaná maga mögé, a fénysebesség határán már 40 százalékos határfokkal tudna dolgozni, vagyis a termelt energia kétszörösét fordítaná az űrhajó hajtására és csak 60 százaléka „menne veszendőbe„. ez pedig óriási eredmény lenne, hiszen ekkora sebességnél a jelenlegi kémiai, és a leendő atomrakéták a felhasznált energiának még milliomod részét sem tudnák magára a gyorsításra hasznosítani.

- de ha az üzemanyagot sikerült is már megtalálni, számos technikai kérdés vár még megoldásra. az ilyen utazáshoz legalább néhány tonna üzemanyagra mégis csak szükség lesz, eddig viszont antianyagot csupán elenyésző mennyiségben sikerült előállítani. a gyors fejlődést figyelembe véve azonban valószínű, hogy a következő évszázadokban a világ összes erőműveinek összpontosított erőfeszítésével hónapok, vagy esetleg hetek alatt meg lehet termelni ezt a mennyiséget is.

- megoldandó kérdés a tárolás is. az antianyagot egészen felhasználásáig távol kell tartani minden természetes földi anyagtól, hiszen amint érintkezésbe kerülne egymással, mindkettő azonnal megsemmisülne. a legvalószínűbb, hogy a leendő láthatatlan tartály „falait„ elektromágneses terekből „építik„, se „falak„ között az antianyag mohammed koporsójaként lebeg majd, tökéletesen elszigetelve minden közönséges anyagtól.

- és ha ez is sikerül, akkor már csak a rendkívül kemény gamma-sugárzást kell rákényszeríteni, hogy „ösztoneit legyőzve„ teljes energiájával egyetlen keskeny nyalámban rohanjon hátra a rakéta fuvókáján át és taszítsa ezzel előre, a csillagok felé a világ-történelem legnagyobb élményét átélő embert. ezeknek a kérdéseknek a megoldása azonban a jövő, esetleg a távoli jövő kutatóinak feladata. /mti/

...-

9.28/a

10³⁰

[Handwritten signature]

- 7 -

bb 7. „dávid,, - és „góliát,, - izzólámpa - elkészült az 1 000 wattos jódlámpa mintapéldánya az egyesült izzóban

i kf/kf/m/vg

1962. december 29.

a világítástechnika legfrisebb termékének mondható a jódtöltésű izzólámpa. újdonság még világszerte. az egyesült államokban alig két éve került forgalomba, Európában pedig csak tavaly kezdtek gyártani. érdekes, hogy a lámpa elvét a kutatók már évtizedekkel ezelőtt is ismerték, tömeges előállítását azonban csak a technika haladása, a kvarc testű higanygőzlámpa technológiájának alkalmazása, tette lehetővé. a lámpa kis mérete miatt a benne keletkező magas hőfokot ugyanis csak a kvarcüveg bírja ki.

az egyesült izzó fejlesztői - lépést tartva a külföldi versenyyel - ugyancsak készítettek jódtöltésű izzólámpát, amelyet azonban a hozzá nem értő nem nagyon ismerne fel. alakja ugyanis nem a hagyományos „körtehez,, hanem vastkosabb ceruzához hasonlít. teljesítménye 1.000 watt, s az ilyen teljesítményű klasszikus „góliát,, izzóhoz képest „dávidnak,, számít. a régi típusu lámpa 150 milliméter átmérőjű, 300 milliméter hosszú, az új mindössze 10 milliméter, átmérőjű és 190 milliméter hosszú. használata ideje kétszerese a réginek, s amíg működik, állandóan egyenletes fényt ad. a jódtöltés ugyanis meggátolja a lámpaballon fényt elnyelő feketedését. a normál izzólámpához képest 5-10 százalékkal ad több fényt, s ugyancsak előnyös tulajdonsága, hogy fénye az izzólámpák közül a legtökéletesebb, a kryptonhoz leginkább hasonlító fehér színű.

az új lámpakülönlegesség utcai világításra, elsősorban úgynevezett dísz-világításra alkalmas. kis méreténél, s nagy teljesítményénél fogva kitűnően helyettesíti a szobrok, épületek stb. környékét csufító, oda nem illő, reflektor-monstrumokat. alkalmas ezenkívül nagyobb termek „rejtett,, megvilágítására, s jól használható filmfelvételeknél is. /mti/

---

bb 11. elkészült európa legkorszerűbb uszó elevátora - nemzetközi „pecsét,, fémjelzi a magyar tervezők munkáját - teljesen gépesítik a kavicskirakodást

i sb/tr/m/vg

1962. december 29.

a folyamszabályozó- és kavicskotró vállalat budapesti telepének dolgozói befejezték két nagyteljesítményű uszó elevátor szerelését. /folyt. köv./

9.48/a

- 8 -

103^u

PK

bb 11. /elkészült ... 1. folyt./ m

az ilyen bonyolult gépezetű kavicskirakó hajókat eddig külföldről kellett beszerezniük, de ezt a kettőt már teljesen hazai anyagból és magyar mérnökök tervei alapján készítették el. ezzel nagyszegű nyugati devizát takarít meg az ország, sőt az új hajók forintba átszámított ára is lényegesen alacsonyabb, mint a külföldről importált kavicskirakó hajóké.

a hazai elevátor-hajók terveit a kavicskotró- vállalat és a magyar hajó és darugár balatonfüredi gyáregységének szakemberei készítették. ezeket a terveket a hajóregisztrálás hamburgi világ-szervezete is ellenőrizte és pecsétjével „fémjelzte,, minden tekintetben kifogástalannak minősítette.

az új kavicskirakó berendezések a szokásos 200 helyett 300 tonna anyagot továbbítanak a partra óránként. nagy előnyt jelent, hogy alacsony vízállás esetén sem kell abbahagyni a munkát, mert a hajó rakodószerkezete hosszabb és távolabbról is eléri a pártot. a kavicskirakodást gyakran megnehezíti a magas rakodószerkezetekben „megkapaszkodó,, szél. az új elevátorhajó azonban már „viharálló,, s a legvadabb szél sem döntheti fel, mert rakodógéme sokkal alacsonyabb, a hajó pedig szélesebb az eddigiekénél. így ezek az új uszó elevátorok most európa legkorszerűbb kavicskirakó hajói.

a vállalat sok nehézségtől szabadul meg az új uszó elevátorok üzembehelyezésével. eddig soha sem tudták teljesen kiüríteni az uszályokat, s akkor is maradt sódér a hajóban, ha a régi berendezéseknek lapáttal segítettek az anyag kirakásában. most azonban nemcsak új elevátort, hanem újfajta uszályokat is készítettek, s ezzel már megszüntették a fárasztó lapátolást, teljesen gépesítették a kavicskirakást. /mti/

---

bb 12. tizedére csökken a hegesztés munkaideje - védőgázos hegesztőberendezést tervezett két műegyetemi adjunktus

i tz/tm/m/vg

1962. december 29.

értékes, új magyar berendezés első példánya készült el a közelmúltban a székesfehérvári általános mechanikai gépgyárban: dr. Konkoly Tibor és dr. Kurutz Károly műegyetemi adjunktusok és munkatársaik konstrukciója, amely vékony, egy-négy milliméteres acéllemezeknél is lehetővé teszi a védőgázos gépi hegesztést. /folyt. köv./

10.20/a

- 9 -

PK

bb 12. /tizedére ... 1. folyt./ m

nálunk és a világ nagyobb részén ez még ma is kézzel végzett, nehézkes és lassu munka, amely méterenként 6-7 percet vesz igénybe. az új berendezés viszont - amely a feladattól függően félautomata, vagy automata üzemre is beállítható - megfelelő körülmények között méterenként 40 másodperc alatt készül el a munkával, és a tízszeres gyorsaság ellenére is egyenletesebb, tömörebb, mechanikai szempontból jobb varratot készít, teljes egészében hazai anyagokból állítható elő, sokkal gazdaságosabban bányázza a hegesztőhuzallal, és igen olcsó védőgáz kell hozzá, a széndioxid, amely itthon is korlátlan mennyiségben beszerezhető.

a vékony lemezek védőgázos hegesztése az egyik legújabb, legkorszerűbb eljárás az iparban, hozzá való berendezést világszerte kevés helyen gyártanak, külföldre azonban alig egy-két ország szállít, ezek a berendezések igen drágák, körülbelül 70.000-80.000 devizaforintba kerülnek, a velük teljesen azonos teljesítményű új magyar berendezés viszont sorozatgyártás esetén darabonként nem kerülne többé 40.000-50.000 forintnál.

az ikarus-gyár máris érdeklődik az új berendezés iránt, amely nagyon meggyorsítaná az autóbuzskarosszériák összeszerelését, de előnyösen alkalmazhatnák számos más iparágban is. mivel pedig ebben a vonatkozásban a nemzetközi piacokon a kínálat egyelőre nem tud lépést tartani a kereslettel, az új magyar berendezésben jelentős export-lehetőségek is rejlenek. /mt1/

...

bb 13. vándorzászló, 20.000 - 100.000 forint pénzjutalom az ország legjobb közös gazdaságainak - tájékoztató a termelőszövetkezeti gazdaságok termelési versenyének is rendszeréről

1 ie/m/ká

1962. december 29.

a termelőszövetkezeti tanács elnöksége és a földművelésügyi minisztérium felhívással fordult a termelőszövetkezetek vezetőihez és tagságához, hogy csatlakozzanak a forradalmi munkás-paraszt kormányának a termelőszövetkezeti gazdaságok országos termelési versenyéről a közelmúltban hozott határozatához. ugyanakkor a földművelésügyi miniszter kiadta a kormányhatározat végrehajtási utasítását a verseny megszervezéséről és a legjobb eredményeket elért gazdaságok kitüntetéséről, jutalmazásáról. az mti munkatársa ezzel kapcsolatban az alábbi tájékoztatást kapta a földművelésügyi minisztériumban és a termelőszövetkezeti tanácsnál: /folyt. köv./

10.30/a

- 10 -

bb 13. /vándorzászló ... 1. folyt./ m

a termelőszövetkezetek több mint tíz esztendeje versenyeznek a kormány vándorzászlójának évenkénti elnyeréséért, s az országos mozgalom mellett nagy számban vettek részt különböző, hosszabb-rövidebb lejáratu megyei és járási versenyekben is. a termelési versenyek általában népszerűek és eredményesek voltak, jobb gazdálkodásra, magasabb színvonal elérésére ösztönözték a szövetkezeteket. a fejlődés mai szakaszán azonban, - amikor befejeződött a mezőgazdaság szocialista átszervezése, a termelőszövetkezetek területileg és gazdaságilag erősen differenciálódtak, s alapvető szerepük van a mezőgazdasági áruterelésben, - a verseny eddigi formája már nem felel meg teljesen a követelményeknek. a kormányhatározat s a végrehajtásáról intézkedő utasítás ezért most egységes, központi rendszerbe foglalja a termelőszövetkezetek különféle versenyeit, ebből az egységes elvek és módszerek alapján szervezett versenyből kerülnek majd ki az ország, a megyék és a járások legjobb termelőszövetkezeti gazdaságai.

a szövetkezetek differenciálódásának megfelelően a versenyt ezentúl az eddiginél több kategóriában szervezik. eddig azonos csoportban értékelték a 2500 szántóegységnél nagyobb, illetve az 1200 szántóegységnél kisebb gazdaságokat. most viszont négy területi kategória lesz, mégpedig a 4500 feletti, a 3000-4500, az 1500-3000 és az 1500 szántóegységnél kisebb gazdaságok részére. a termelés specializációjának megfelelően külön kategóriába kerülnek azok a szövetkezetek, amelyek jövedelmének nagyobb része zöldség-, gyümölcs-, szőlő- vagy virágtermelésből származik. az országos versenyben ugyan nem vesznek részt, de megyeszinten értékelésre kerülnek a gazdaságilag meg nem erősödött termelőszövetkezetek versenyeredményei is, s megyénként három ilyen szövetkezet részesül majd 8.000-10.000 forint értékű jutalomban.

a termelési versenyben eddig egyes szövetkezetek nem vettek részt, mert eleve reménytelennek tartották győzelmüket. a kormány vándorzászlójáért folyó versenyben ugyanis eddig csupán 30 szövetkezet érhetett el helyezést, s közülük is mindössze 9 kaphatott pénzjutalmat. ezentúl, a kategóriák és a helyek számának felemelése következtében az országos versenynek 67 győztese lesz, közülük 23 kap vándorzászlót és 20.000-100.000 forint pénzjutalmat. a megyei és járási értékelést is figyelembe véve pedig csaknem 550 közös gazdaság, tehát az ország összes termelőszövetkezeinek mintegy 15 százaléka részesülhet pénzjutalomban vagy oklevélben, s a különböző kategóriák révén egyetlen szövetkezet részére sem „kilátástalan”, a küzdelem. /folyt. köv./

10.45/a

- 11 -

[Handwritten signature]

bb 13. /a vándorzászló ... 2. folyt./ m

a miniszteri utasítás értelmében a megyei és a járási tanácsok mezőgazdasági osztályai elősegítik, hogy a termelőszövetkezetek a jövő év elején közgyűlésen vitassák meg a termelési versenyről szóló kormányhatározatot, tájékoztassák a vezetőket és a tagoságot a verseny céljairól, feltételeiről, a győzteseknek járó kitüntetéséről és jutalmáról. bár a szövetkezetek csak most döntik majd el, milyen formában csatlakoznak a versenyhez, a minisztérium vándorzászlájáért folytatott versenyen már az idén is résztvevő szövetkezetek eredményeit a versenybizottságok új rendszer szerint értékelik, a megyei versenybizottságok március 1.-ig terjesztik fel az országos döntőbe javasolt szövetkezetek nevét, s az 1962. évi munkájuk alapján a „kiváló termelőszövetkezeti gazdaság”-ok már a tavasszal megkapják a vándorzászlót és a vele járó pénzzjutalmat. /mti/

...-

bb 23. tető alatt van már a miskolci nehézipari műszaki egyetem műhelycsarnoka

vid/te/m/ki

1962. december 29.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem fejlesztésére az idén több mint huszmillió forintot költöttek. az összegnek nagyobb részét a már korábban megkezdett műhelycsarnok építésének folytatására használták fel. a hatalmas, nyolcezer négyzetméter alapterületű műhelyépület már tető alatt van, s megkezdték a belső szerelési munkákat is. az öthajós, üvegtetővel ellátott műhelycsarnokot a tervek szerint a jövő év első felében adják át, s azt a következő tanévben már használatba veszik. az új létesítményben rendezik majd be megfelelő gépekkel, kísérleti laboratóriumokkal az oktató tanműhelyeket.

ez év augusztusában hozzáfotak az egyetem főépületének építéséhez is. ennek alapozását már befejezték és megkezdtek a falak építését. az 1965-ig elkészülő ötemeletes, hetven méter hosszú és 25 méter széles épületben helyezik el a jelenleg diákkotthonokban működő tanszékeket és a különböző hivatalokat. /mti/

...-

10.50/a

- 12 -

mti

bb 8. tömegsporttá fejlesztik a lovaglást: 1963-ban újabb lovas sportköröket, lovasiskolákat szerveznek

i cs/hné vm ká

1962. december 29.

még a felszabadulás után is sokáig „uri passzióknak”, számított a lovaglás. csak az utóbbi években indult erőteljes fejlődésnek ez a valóban nemes sportág: egymásután alakultak a lovas sportkörök, sőt az ország különböző vidékein lovas-iskolákat is szerveztek. 1962-ben már 24 lovasiskola, illetve lovas sportkör működött. most tovább fejlesztik, egyuttal szervezettebbé teszik a lovas képzést. a földművelésügyi minisztérium lótenyésztési igazgatósága és a magyar lovas szövetség 1963 elején kidolgozza a lovasiskolák szervezeti szabályzatát: a meglévő lovasiskolák hátszó-állományát növelik újabb iskolákat, lovas sportköröket szerveznek, s ezzel lehetőséget teremtenek a lovasiskolák, illetve a sportkörök taglétszámának növelésére.

az egy éve működő lovasiskolák tapasztalatai igen jók, s azt mutatják, hogy a társadalomnak minden rétegéből verbuválódnak a lovasok. a szombathelyi, a szegedi, a hódmezővásárhelyi, a nyíregyházi és a mohácsi lovasiskola növendékei között voltak általános iskolai tanulók, gimnazisták, tanárok, mérnökök, munkások, parasztok és hivatalnokok. a következő évfolyamokra a jelentkezés máris megkezdődött, s az érdeklődők köre észrevehetően tovább bővült. a lovas sportkörök és iskolák egyuttal tehetségkutatót is végeznek: innen kerülnek ki majd a magyar lovassport új erősségei, a hazai és külföldi versenyek bajnokjelöltjei. /mti/

...-

bb 9. nem minden vadász vadászíró

i so/tm vm ká

1962. december 29.

az elmúlt évtizedekben több olyan vadászati könyv született magyar szerzők tollából, amely mint irodalmi alkotás is feltűnést keltett. kitterberger kálmán, széchenyi zsigmondot, s legújabbban afrikai vadászkalandjainak színes ismertetése alapján dénes istvánt nemcsak a vadászok, hanem az irodalom-kritika is elismerésben részesítette. /folyt. köv./

10.55/a

- 13 -

mti

bb 9. nem minden.....1.folyt./vm

arra gondolva, hogy a vadászok általában természetszerető, természetismerő és alapos megfigyelési készséggel rendelkező emberek, az országos erdészeti főigazgatóság 1962-re irodalmi pályázatot írt ki. a pályázatra beküldött nagyszámu munka közül azonban egyetlen művet sem díjaztak, mert kiderült, hogy - nem minden vadász vadászíró./mti/

bb 10. félmillió volt a honfoglaló magyarok száma - népességtörténeti munka a honfoglalástól napjainkig

i bc/hné vm sr

1962.december 29.

sokévi kutató tevékenység eredményeként nagyjelentőségű - a honfoglalástól napjainkig terjedő időt felölelő - népességtörténeti munka készült el. a kutatásokat - amelyeket az ötvös Loránd tudományegyetem statisztikai tanszéke fogott össze - történelemszövegekből, levéltárosokból, statisztikusokból, demográfusokból álló munkaközösség végezte.

a munka jelentőségéről dr.kovacsics józsef, az egyetem statisztikai tanszékének vezetője a következőket mondta az mti munkatársának:

- a statisztika jelentőségét főleg az adja meg, hogy az általa szolgáltatott adatok segítségével összehasonlításokat lehetnek, lemérhetik a változásokat, az időközben bekövetkezett fejlődést a társadalmi, a gazdasági, a kulturális vagy az egyéb jelenségek terén.

- munkánkban azt a célt tűztük ki, hogy figyelemmel kísérik az 1869-ben megkezdődött hivatalos népszámlálásokat adatanyagát, de ugyanakkor feltárjuk azokat a forrásokat is, amelyek alapján a megelőző korszakokban a népesség változásának fejlődésének legalapvetőbb problémái megválaszolhatók. így például a régebbi idők tekintetében az a kérdés, hogy mennyi volt a magyarság száma a honfoglalás-kor, hogyan változott meg az ország lakossága különböző elemi csapások, háborúk következtében, hogyan befolyásolta a természetes szaporodás, a bevándorlás stb. a munkában azokra a kutatásokra támaszkodtunk, amelyeket egy-egy kérdéssel foglalkozó és statisztikai módszerekkel is dolgozó tudományos kutató korábban megkezdett.

/folyt. köv./

11.00/a

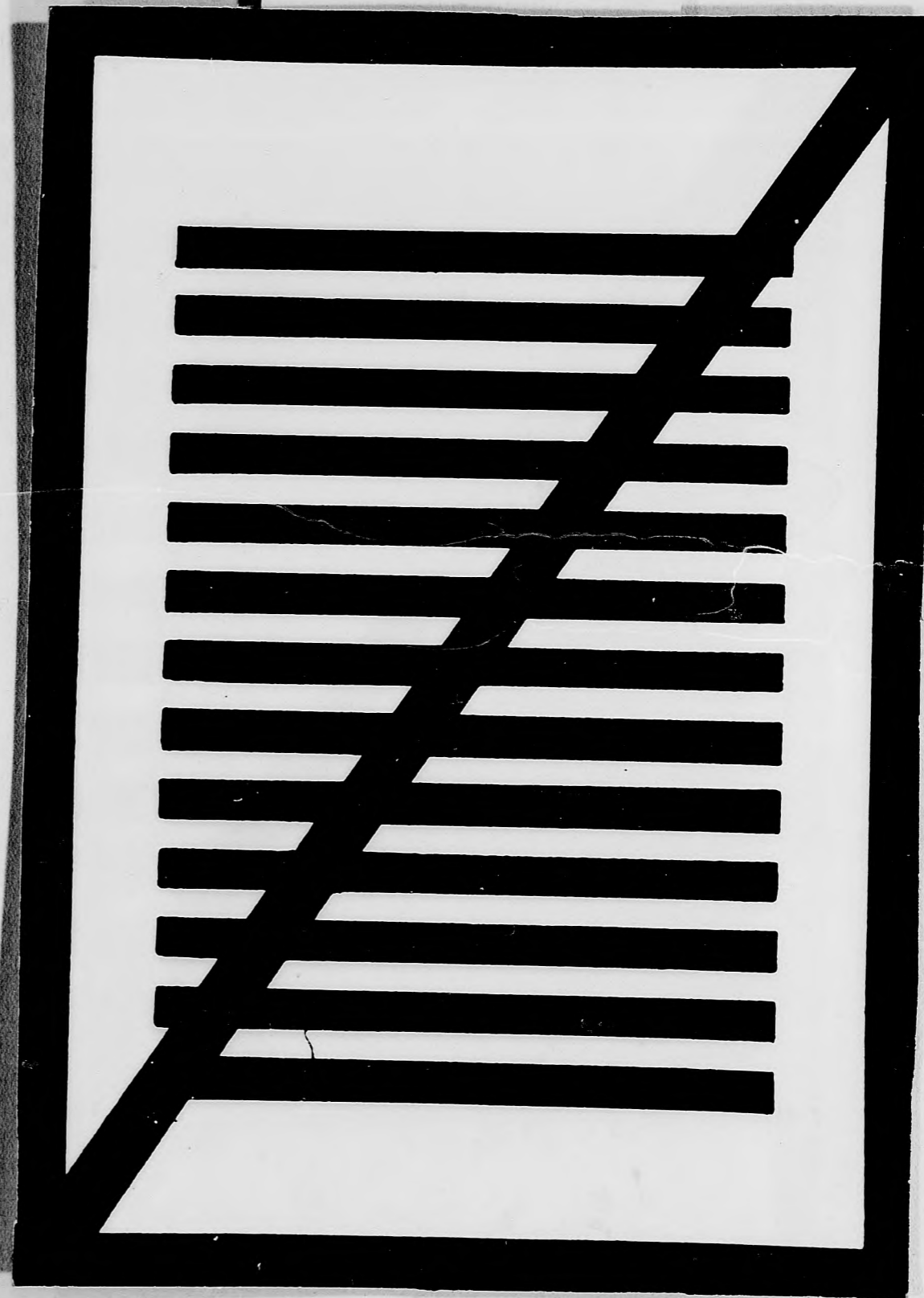
- 14 -

mk

7.
Hiany:

dec. 29.

15. lap.

bb 9. nem minden.....1.folyt./vm

arra gondolva, hogy a vadászok általában természetszerető, természetismerő és alapos megfigyelési készséggel rendelkező emberek, az országos erdészeti főigazgatóság 1962-re irodalmi pályázatot írt ki. a pályázatra beküldött nagyszámu munka közül azonban egyetlen művet sem díjaztak, mert kiderült, hogy - nem minden vadász vadászíró./mti/

- . -

bb 10. félmillió volt a honfoglaló magyarok száma - népességtörténeti munka a honfoglalástól napjainkig

i bc/hné vm sr

1962.december 29.

sokévi kutató tevékenység eredményeként nagyjelentőségű - a honfoglalástól napjainkig terjedő időt felölelő - népességtörténeti munka készült el, a kutatásokat - amelyeket az ötvös Loránd tudományegyetem statisztikai tanszéke fogott össze - történelemszövegekből, levéltárosokból, statisztikusokból, demográfusokból álló munkaközösség végezte.

a munka jelentőségéről dr.kovacsics józsef, az egyetem statisztikai tanszékének vezetője a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a statisztika jelentőségét főleg az adja meg, hogy az általa szolgáltatott adatok segítségével összehasonlításokat lehetnek, lemérhetik a változásokat, az időközben bekövetkezett fejlődést a társadalmi, a gazdasági, a kulturális vagy az egyéb jelenségek terén.

- munkánkban azt a célt tűztük ki, hogy figyelemmel kísérik az 1869-ben megkezdődött hivatalos népszámlálások adatanyagát, de ugyanakkor feltárjuk azokat a forrásokat is, amelyek alapján a megelőző korszakokban a népesség változásának fejlődésének legalapvetőbb problémái megválaszolhatók. így például a régebbi idők tekintetében az a kérdés, hogy mennyi volt a magyarság száma a honfoglaláskor, hogyan változott meg az ország lakossága különböző elemi csapások, háborúk következtében, hogyan befolyásolta a természetes szaporodás, a bevándorlás stb. a munkában azokra a kutatásokra támaszkodtunk, amelyeket egy-egy kérdéssel foglalkozó és statisztikai módszerekkel is dolgozó tudományos kutató korábban megkezdett.

/folyt. köv./

11.00/a

- 14 -

mk

/bb 10. félmillió.....2.folyt./vm

az 1715-1720. évi adóösszeírásból indultak ki: ezt ismertette lényegében az ugynevezett acsády-féle feldolgozás, amely az ország népességét - erdéllyel együtt - 2.5 millióra tette. e túlzottan alacsony szám revíziója e tanulmányok tükrében szükségessé vált. a mostani kutatások az acsády-féle feldolgozás több pontatlanságát állapították meg, nevezetesen, hogy kimaradtak belőle bizonyos rétegek, így a kurlális nemesek, a nem adózó rétegek és mások. e korrekció figyelembevételével 3.5-4 millióra tehető az ország lakossága a tizenharmadik század elején.

- e szám realitása mellett szól - a természetes szaporodás és a bevándorlás arányát figyelembevéve - a második józsef idején megtartott összeírás eredménye is. e szerint 8.3 millió ember élt akkor az országban. ezt az összeírást - amelyet lényegében az első hazai népszámlálásnak lehet tekinteni - nagy pontossággal, katonai segédlettel hajtották végre, s az kiterjedt az ország egész lakosságára. ekkor történt meg először, hogy a népességet összeírták, mert addig nem hagyták magukat a „nemtelennel”, együtt megszámlálni.

- a továbbiakban dr. thirring lajos, a nemzetközi statisztikai intézet magyar tagja, a hivatalos népszámlálás anyagát dolgozta fel 1869-től kezdve. egyrészt kimutatta a népesség térbeli eloszlását megyék, városok, vidékek, országrészek szerint, a belső vándorlás alakulását, másrészt a népességnek nem, kor, családi állapot, anyanyelv szerinti összetételét, a foglalkozási átrétegződést, amely az első hivatalos népszámlálástól eltelt csaknem száz év alatt hazánkban bekövetkezett. ezek figyelembevételével rajzolta meg a népesség fejlődését a hivatalos népszámlálások tükrében.

- az egyes népszámlálások nem azonos kérdéskörökre terjedtek ki, s azokat is - például a foglalkozási megoszlást - különféle szempontok figyelembevételével, nem egységesen tudakolták. eddig nem rendelkezünk olyan munkákkal, amelyek a népszámlálások adatait összehasonlították és értékelték volna. a mostani munkával olyan alapot adunk a kutatók kezébe, amely megkönnyíti a gazdaságtörténeti, a földrajzi, a település-földrajzi, a népességföldrajzi, a szociográfiai, a néprajzi vizsgálatokat mindazokban a kérdésekben, amelyek összefüggnek a népesség számával, alakulásával.

/folyt. köv./

11,15 /.m

- 16 -

Me

/bb 10. félmillió....3.folyt./vm

- az ilyen jellegű kutatások külföldön is fellendülően vannak. egész sor országban - egyikben-másikban nagy apparátussal - foglalkoznak a népességtörténeti kutatásokkal, például ausztriában, belgiumban, csehszlovákiában, franciaországban, jugoszláviában, a szovjetunióban. munkánk iránt külföldön is nagy érdeklődés nyilvánul meg. az árpád-korral és a mohácsi vész utáni időkkel foglalkozó kutatások eredményét a legutóbbi nemzetközi történetész-kongresszuson is ismertették a magyar küldöttek. ez évben nálunk járt az unesco égisze alatt működő nemzetközi népességtudományi unió képviselője, aki a munka eredményei láttán kérte: tegyük lehetővé, hogy jövő nyáron különböző országok kutatói magyarországon kollokviumra jöhessenek össze a történeti demográfiai problémák megtárgyalására. ez külföldi és hazai szempontból egyaránt hasznos lenne.

- e nagyszabású népességtörténeti munka egyébként könyv alakban megjelenik a közgazdasági és jogi kiadónál, s így nemcsak a kutatók rendelkezésére áll majd, hanem a nagyközönség érdeklődésére is számot tarthat - mondotta befejezésül dr. kovacsics józsef./mti/

- . -

bb 14. pécsi táncosok képviselik hazánkat az agrigentoi táncfesztiválon

vid fm/tné vm fm

1962.december 29.

február elején a mandula virágzásának ünnepét ősi szokás szerint dallal, tánccal köszöntik olaszországban. a délszicíliai agrigentóban ezen az ünnepen minden évben nemzetközi fesztivált rendeznek európa énekeseinek és táncosainak részvételével. a népitáncosok versengésén az elmúlt három évben magyar együttes nyerte a nagydíjat. a következő fesztiválon a pécsi mecsek művészegyüttes képviseli hazánkat. az együttes megkezdte az előkészületeket az olaszországi szereplésre. a tervek szerint kétszer lépnek fel agrigentóban és műsorukat bemutatják palermóban is./mti/

- . -

11.25 /m

- 17 -

BR

bb 15. emlékünnepek szabolcsban a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége megalakulásának 40.évfordulója alkalmából

vid fm/tné vm fm

1962.december 29.

a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége megalakulásának negyvenedik évfordulójáról szabolcs-szatmár megyében is megemlékeznek. a magyar-szovjet baráti társaság és a hazafias népfrent helyi bizottságainak rendezésében januárban a járási székhelyeken és a nagyobb községekben műsoros ünnepeket rendeznek, amelyeken méltatják a szovjetunió létrejöttének jelentőségét, a négyévtized alatt elért hatalmas eredményeket./mti/

- . -

bb 17. munkásvédelmi betétlapok a dunaujvárosi építőknél

vid te vm ki

1962.december 29.

a dunaujvárosi 26.számú építőipari vállalat munkahelyein balesetek miatt tavaly 3404, az idén pedig 11 hónap alatt, 2483 munkanap esett ki a termelésből, jóllehet a kötelező balesetvédelmi oktatáson részt vettek a dolgozók.

a vállalatvezetőség a balesetek csökkentésére bevezette a munkásvédelmi betétlapos ellenőrzést, azok a műszaki dolgozók, akik a munkahelyeken a munkák irányításával foglalkoznak, betétlapos könyvecskéket kapnak, abban az esetben, ha a vállalati vezetők, vagy a társadalmi munkásvédelmi felügyelők a munkásvédelem megsértését látják, a felelős munkahelyi vezető egy vagy két betétlapját bevonják, ami prémiumcsökkentéssel vagy prémiumelvonással jár, súlyosabb esetben fegyelmi eljárás indul az ellenőrzést elmulasztó munkavezető ellen.

a betétlapos munkásvédelmi könyvecskéket már kiosztották a munkahelyi vezetők között./mti/

- . -

11,32 /m

- 18 -

PK

bb 16. kalocsa környékén építik fel az ország legnagyobb esőztető öntözőtelepét - a jövő évben mintegy tízezer katasztrális holdat tesz öntözhetővé a vízügyi építő vállalat

i bs/tr/m/vg

1962. december 29.

a vízügyi építő vállalat dolgozói az idén mintegy husz termelőszövetkezet és állami gazdaság fejlesztését segítették, csaknem 5.500 katasztrális holdon építettek új öntözőtelepet. a mezőgazdaság nagyüzemi gazdaságainak fokozottabb támogatása érdekében azonban jövőre már kétszer akkora területet - mintegy tízezer katasztrális holdat - tesznek öntözhetővé.

a vállalat dolgozói eddig általában hagyományos öntözőtelepeket építettek, amelyekre árokhalózat segítségével juttatják el a vizet, de jövőre már az új telepek tulnyomó részén korszerű esőztető berendezéseket szerelnek fel. ez bonyolultabb műszaki feladat, viszont előnyösebb a gazdaságoknak, mert az árokhalózat kerülgetése nélkül művelhetik meg a földeket és csak fele annyi víz kell az öntözéshez, mint a hagyományos eljárásnál. nemrégiben adták át a hajduszoboszlói buzakalász termelőszövetkezet 400 holdas esőztető öntözőtelepét. jelenleg ez a legnagyobb az országban, de jövőre már kénytelen átengedni első helyét az új kalocsai telepnek, ahol 1963-ban 3.500, a következő évben pedig összesen 7.000 holdon szerelnek fel esőztető berendezéseket a vállalat dolgozói. előkelő helyre kerül a rangsorolásban a 3.400 katasztrális hold vizelátására tervezett balatonaligai esőztető öntözőtelep is. építése érdekes műszaki feladat, mert a balaton medrében - 40 méterre a parttól - készített kőgátszűrőn át vezetik majd a tó vizét a berendezések csőhálózatába.

a jelentősen megnövekedett jövő évi feladatok teljesítését új műszaki és szervezési intézkedésekkel készítették elő a vállalat vezetői. különösen nagy gondot fordítottak a téli munkák megszerzésére, hogy a legerősebb hideg se okozzon olyan nagy kiesést, mint az előző években. így a fagyos téli napokon a szokásosnál mintegy 20 százalékkal több munkás dolgozhat majd a jövő évi feladatok valórváltásán. /mti/

- . -

11,35 /m

- 19 -

PK

bb 15. emlékünnepek szabolcsban a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége megalakulásának 40.évfordulója alkalmából

vid fm/tné vm fm

1962.december 29.

a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége megalakulásának negyvenedik évfordulójáról szabolcs-szatmár megyében is megemlékeznek. a magyar-szovjet baráti társaság és a hazafias népfront helyi bizottságainak rendezésében januárban a járási székhelyeken és a nagyobb községekben műsoros ünnepeket rendeznek, amelyeken méltatják a szovjetunió létrejöttének jelentőségét, a négyévtized alatt elért hatalmas eredményeket./mti/

- . -

bb 17. munkásvédelmi betétlapok a dunaujvárosi építőknél

vid te vm ki

1962.december 29.

a dunaujvárosi 26.számú építőipari vállalat munkahelyein balesetek miatt tavaly 3404, az idén pedig 11 hónap alatt, 2483 munkanap esett ki a termelésből, jóllehet a kötelező balesetvédelmi oktatáson részt vettek a dolgozók.

a vállalatvezetőség a balesetek csökkentésére bevezette a munkásvédelmi betétlapos ellenőrzést, azok a műszaki dolgozók, akik a munkahelyeken a munkák irányításával foglalkoznak, betétlapos könyvecskéket kapnak, abban az esetben, ha a vállalati vezetők, vagy a társadalmi munkásvédelmi felügyelők a munkásvédelem megsértését látják, a felelős munkahelyi vezető egy vagy két betétlapját bevonják, ami prémiumcsökkentéssel vagy prémiumelvonással jár. súlyosabb esetben fegyelmi eljárás indul az ellenőrzést elmulasztó munkavezető ellen.

a betétlapos munkásvédelmi könyvecskéket már kiosztották a munkahelyi vezetők között./mti/

- . -

11,32 /m

- 18 -

PK

bb 16. kalocsa környékén építik fel az ország legnagyobb esőztető öntözőtelepét - a jövő évben mintegy tízezer katasztrális holdat tesz öntözhetővé a vízügyi építő vállalat

i bs/tr/m/vg

1962. december 29.

a vízügyi építő vállalat dolgozói az idén mintegy husz termelőszövetkezet és állami gazdaság fejlesztését segítették, csaknem 5.500 katasztrális holdon építettek új öntözőtelepet. a mezőgazdaság nagyüzemi gazdaságainak fokozottabb támogatása érdekében azonban jövőre már kétszer akkora területet - mintegy tízezer katasztrális holdat - tesznek öntözhetővé.

a vállalat dolgozói eddig általában hagyományos öntözőtelepeket építettek, amelyekre árokhálózat segítségével juttatják el a vizet, de jövőre már az új telepek túlnyomó részén korszerű esőztető berendezéseket szerelnek fel. ez bonyolultabb műszaki feladat, viszont előnyösebb a gazdaságoknak, mert az árokhálózat kerülgetése nélkül művelhetik meg a földeket és csak fele annyi víz kell az öntözéshez, mint a hagyományos eljárásnál. nemrégiben adták át a hajduszoboszlói buzakalász termelőszövetkezet 400 holdas esőztető öntözőtelepét. jelenleg ez a legnagyobb az országban, de jövőre már kénytelen átengedni első helyét az új kalocsai telepnek, ahol 1963-ban 3.500, a következő évben pedig összesen 7.000 holdon szerelnek fel esőztető berendezéseket a vállalat dolgozói. előkelő helyre kerül a rangsorolásban a 3.400 katasztrális hold vízellátására tervezett balatonaligai esőztető öntözőtelep is. építése érdekes műszaki feladat, mert a balaton medrében - 40 méterre a parttól - készített kőgátszűrőn át vezetik majd a tó vizét a berendezések csőhálózatába.

a jelentősen megnövekedett jövő évi feladatok teljesítését új műszaki és szervezési intézkedésekkel készítették elő a vállalat vezetői. különösen nagy gondot fordítottak a téli munkák megszerzésére, hogy a legerősebb hideg se okozzon olyan nagy kiesést, mint az előző években. így a fagyos téli napokon a szokásosnál mintegy 20 százalékkal több munkás dolgozhat majd a jövő évi feladatok valóra váltásán. /mti/

- . -

11,35 /m

- 19 -

PK

bb 18. legújabb mezőgazdasági gép az altalajlazító

vid te vm ki

1962.december 29.

a termőtalaj javításának fontos munkagépe az altalajlazító. mintapéldányát a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár már korábban elkészítette és a gép az őszi mezőgazdasági kiállításon aranyérmét nyert.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár idei 26 új gyártmánya közül az altalajlazító egyike a legjelentősebbeknek. ebben a negyedévben kezdték el az első kis sorozat gyártását és az év végéig mind fa 1., mind pedig az fa 3/2 jelűből 50-50 darabot készítenek el. az egyik egykéses, könnyebb traktorhoz való, a másik három, vagy két késsel dolgozik és a d-4-k traktornak lesz a munkagépe. az altalajlazítók 50-70 centiméter mélységben fellazítják, de nem forgatják meg a talajt. alagcsövezésre is használhatók. jövőre többszázat készítenek az egykéses és a többkéses altalajlazítókból egyaránt./mti/

- . -

bb 20. 116 klub borsod megyében

vid fm/tné vm fm

1962.december 29.

borsod megye községeiben és ipartelepein 116 klub várja munka után a dolgozókat. az ifjúsági, a termelőség- és a szakszervezeti klubokat folyóiratokkal és társasjátékokkal látták el, s a legtöbb helyen rádióval, televízióval vagy lemezzátszóval szerelték fel.

nagy gondot fordítanak a klubok programjának összeállítására. sátoraljuj helyen például a fiatalok általános műveltségének növelésére gyakran rendeznek szellemi vetélkedőket, irodalmi, művészeti témákról. a klubtagok közösen vesznek részt kirándulásokon, tárlat-látogatásokon és színházi előadásokon. hejőpapiban és tiszakeziben havonta egyszer az öregeké a klub. az emődi termelőség- és szakszervezeti klubba rendszeresen meghívják tapasztalatcserére a környező közös gazdaságok tagjait. mezőkeresztiesen időnként a miskolci zeneművészek adnak hangversenyt.

az ünnepeken több mint háromszáz zenés, táncos, családi összejövetelre került, illetve kerül sor a borsodi munkásklubokban./mti/

- . -

11.40/a

- 20 -

bb 21. eredményesen dolgoznak pest megyében az alkoholelleses küzdelmet irányító társadalmi bizottságok

i áe/áe vm fm

1962.december 29.

pest megyében külön bizottság irányítja az alkoholelleses küzdelmet. tagjai - a köjál, a vöröskereszt, a kisz, a nőtanács, az ügyészség a szakszervezetek képviselői - részletes munkaterv szerint dolgoznak annak érdekében, hogy felkutassák és gyógykezelésbe vegyék a rászorulókat.

a bizottság néhány hónapos működésének eredményeként az elmúlt hetekben három helyen létesítettek alkoholelvonó szakrendelést: szentendrén, a megyei semmelweis-kórházban és cegléden. mindhárom szakrendelő munkáját helyi társadalmi bizottságok is segítik, amelyek szükség esetén kötelező kezelésre is beidézik a rászorulókat. a szakrendelőkben dolgozó gondozónők egy hónap alatt több mint 140 családot látogattak meg és a környezettanulmányok alapján gondoskodnak a családjukat veszélyeztető személyek kezeléséről. a betegeket gyógyulásuk után sem hagyják magukra, időnként felkeresik őket és szükség esetén újra kezelésbe veszik.

hathatósan segíti az alkoholelleses küzdelmet a tudományos ismeretterjesztő társulat, amely megyeszerte havonta 50-60 előadással, oktatófilmmel hívja fel a figyelmet a túlzott alkoholfogyasztás következményeire.

az elvonó-szakrendelések és az ezeket irányító bizottságok munkája gyorsan közzismertté vált. havonta többszáz bejelentés érkezik, amelyben a társadalmi szerv segítségét kéri egy-egy megrogzított alkoholistához tartozója. a bizottságok működése óta számottevően javult a vendéglátóiparban az idevonatkozó rendeletek ellenőrzése, mindjobban betartják a kiskorúak, ittas egyének kiszolgáltatásának tilalmát./mti/

- . -

bb 25. naponta 18-20 felújított traktort adnak át a termelőség- és szakszervezeteknek a szabolcsi gépállomások - „posta-javítás”, tiszavasváriban

vid j vm ká

1962.december 29.

szabolcs-szatmár megye gépállomásain 1000 termelőség- és szakszervezeti traktor javításához kezdtek hozzá. 16 brigádban több mint 250 szerelő látott munkához, s naponta 18-20 teljesen felújított traktort adnak át a közös gazdaságoknak. /folyt. köv./

11.50/a

- 21 -

/bb 25. naponta.....1.folyt./vm

a gépállomási szerelők a nagyjavításokhoz meghívják azokat a termelőség-üzemvezetőket, akik a gépekkel huzamosabb ideig dolgoztak, meghallgatják a motorral, illetve a javítás alatt álló munkagépekkel kapcsolatos észrevételeiket és csak ezután kezdnek hozzá a szereléshez. hat szabolcsi gépállomás esztergályosai 30 különböző alkatrészt saját műhelyben állítanak elő, s ezzel csaknem egymillió forint megtakarítást érnek el. a tiszavasvári gépállomás megszervezte az úgynevezett „posta, javítást, „ a megye közös gazdaságai az eltört, illetve elkopott alkatrészeket postán megküldik a gépállomásnak, ahol gondosan kijavítják, s 24 óra múlva visszaküldik a szövetkezetnek. ez a módszer már az első hetekben népszerű lett. csaknem 40 termelőség-üzemvezetőt javítottak így a traktorok hengerfejét, az üzemanyagszivattyút, stb. az üzem mérnökei levelezésben állnak a szövetkezeti vezetőkkel, szaktanácsot adnak a különböző alkatrészek összeállításához, szereléséhez, a különleges motorok bejártatásához, illetve üzemeltetéséhez./mti/

- . -

bb 22. termelésbe állítják a heresznye és vizvár környéki olajkutakat

vid te vm ki

1962.december 29.

a dunántúli kőolajfurási üzem olajkutatói már hosszabb ideje dolgoznak a somogy megyei babócsa, heresznye és vizvár környékén. sikeres kutatómunkájuk eredményeként nagyobb mennyiségű földgázt tártak fel, s több kut furása közben jóminőségű olajra bukkantak. a déldunántúli kőolaj-és földgáztermelő vállalat műszaki gárdája hozzáfogott a kutak művelési tervének kidolgozásához és a legcélszerűbb termelőberendezések előállításához. a tervek szerint 1963-ban megnyitják az ujonnan feltárt kőolajlelőhely kutjait./mti/

- . -

bb 24. a téli hónapokban ezer fiatal tanulja a traktorvezetést győr megyében

vid j vm ká

1962.december 29.

ujabb és újabb traktorok vásárlásával egyre növekszik a termelőség-üzemvezetők gépparkja győr-sopron megyében. ugyanakkor kevés azoknak a tsz-tagoknak a száma, akik traktorvezetői jogosítvánnyal rendelkeznek. ezért január első felében a gépállomásokon traktorvezetői tanfolyamok kezdődnek, amelyekre több mint ezer fiatal jelentkezett. a tanfolyamok hallgatói három hónap múlva március végén vizsgát tesznek, s a tavaszi munkák idején már mint erőgéppelvezetők dolgozhatnak a szövetkezetekben./mti/

- . -

12.00/a

- 22 -

bb 19. megérkeztek az első gépek az örség-hetés vizgazdálkodási és talajvédelmi társulathoz - 15 millió métermázsa talajjavító anyag felhasználásával 200.000 hold területet tesznek termővé

vid/j/m/ká

1962. december 29.

néhány nappal ezelőtt alakult meg az örség-hetés vizgazdálkodási és talajvédelmi társulat, amelyet 96 vas és zala megyei termelőség-üzemvezető hozott létre. a társulat februárban lát munkához, s 4 év alatt 200.000 holdat, jobbára szántóterületet, tesz termővé komplex talajjavítással. 1963-ban 15.000 holdon készülnek el ezzel a munkával.

a legkorszerűbb talajjavító gépeket vetik be ezen a vidéken. összesen 54 különböző, nagy teljesítményű erő- és önjáró munkagépet kap a meliorációs munkákhoz a csesztregi és a körmendi gépállomás. ezenkívül több mint 100 speciális munkagépet helyeznek üzembe ebben a körzetben: nehéz simítógepeket, talajgyalukat, földnyesőgepeket, nagy teljesítményű kotrógepeket, az első gép-szállítmány: 10 „sz-100„-as lánctalpas erőgép már megérkezett a csesztregi gépállomásra.

az itteni komplex talajjavításnál kerül sor első ízben néhány tudományos módszer nagyüzemi alkalmazására. így a talaj nitrogéntartalmának növelésére ammóniákkal injektózzák azokat a szántóföldeket, amelyekbe lucernát telepítenek. a megerősödött lucerna gyökérzete azután maga is termeli, illetőleg összegyűjti a nitrogént. az injektózást is gépekkel hajtják végre.

az általános talajjavításhoz - a szakemberek felmérése szerint - 15 millió métermázsa lápi mészsizapot, mészkőport és tőzegkorpát használnak fel a 200.000 holdon. a talajjavító vállalat máris megkezdte a talajjavító anyag kiszállítását, hogy amint az időjárás engedi, hozzálassanak a munkához. /mti/

- . -

bb 26. pecsenyekacsa, pulykamell és nagy mennyiségű baromfiaprólék a szilveszter előtti piacon

i n. j. /j/m/ká

1962. december 29.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi, hámán kató téri piacra szombaton 5 vagon és 71 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 1 vagon száraz bab, 1 vagon tojás, 2 vagon kelkáposzta és 1 vagon étkezési burgonya. /folyt.köv../

12.09/a

- 23 -

PK

bb 26. /pecsenyekacsa ... 1. folyt./ m

a háztartások, a vendéglátóipari és az üzemi konyhák szombaton folytatták bevásárlásaikat szilveszterre és újév napjára. az élő és vágott malacon kívül jelentős mennyiségű virslit és tormát szereztek be. a győr vidéki édes-nemes tormát kilónként 12 forintért adták, a fejeskáposztát kilónként 1.50-1.80, a piroskáposztát 2.40, a levesbevaló gyökérzöldséget 3-3.60, a tisztított sárgarépát 1.60-2 forintért árulták. nagyobb mennyiségű savanyúság került forgalomba. a hordós, ecetes paprikát kilónként 7.20-8, a savanyukáposztát 4, a vágott vegyes savanyúságot 4.40 forintért adták.

élénk forgalom volt a baromfi piacon is. a pecsenyekacsát kilónként 23-25, a kacsamellet kilónként 31, a pulykamellet 34, a libamellet 29, a kacsacombot 31, a pulykacombot és a libacombot 28 forintért hozták forgalomba. az osztályozott libamájat szíval kilónként 50-120 forintért árulták. nagy mennyiségű baromfiaprólik is érkezett a piacra. árát osztályozva kilónként 14-17 forintban állapították meg, a csirkefejet és a csirke lábát kilónként 3-5 forintért adták. /mti/

- . . -

bb 28. a dunántul egyik legkorszerűbb transzformátorállomása épült fel veszprémben

vid/te/m/ki

1962. december 29.

az észak-balatonpart, a bakony-vidék és a veszprém körüli falvak áramellátására harminc évvel ezelőtt építették a veszprémi transzformátorállomást. a közép-dunántuli iparvidékek nagyarányú fejlesztésével egyidőben többszörösére növekedett az állomáson áthaladó áram mennyisége: az inotai erőmű és a háromszorosára bővített ajkai hőerőmű elektromos energiájának egy része ezen az állomáson haladt át. a veszprémi transzformátor a háború előtti évekhez képest tizenöt-ször több áramot továbbított. ezt a teljesítményt azonban tovább már nem tudják növelni, ezért a régi üzemépület mellett felépítették a dunántul egyik legkorszerűbb, új transzformátor állomását, amely megoldja közép-dunántul teljes ellátását. az új állomás a legkorszerűbbek közé tartozik a dunántulon. a szerelők az elektromos üzemi berendezéseken kívül korszerű, központosított vezérlőtermet is kialakítottak, ahol távvezérléssel, automatikus kapcsolókkal néhány diszpécser látja el az ellenőrzést és a munkák irányítását.

az új létesítményt átadták rendeltetésének. /mti/

12.20/a

- . . -
- 24 -

bb 27. száz vagon exportáru négy földrészre

vid te vm ki

1962. december 29.

a századik vagon exportáru hagyta el ezen a héten a diósgyőri könnyűgépgyárat. ezzel a szállitmánnyal a gyár befejezte az évi exporttervét, s a hátralevő napokban még mintegy kétmillió-hárommillió forint értékű különféle gépkatrészt készítenek külföldi szállításra, előírás fölül. az évi export rendeltetésű áruk zöme az igen jól bevált és nagy keresletnek örvendő diesel-motoros emelővillás targoncákból, továbbá a különböző teljesítményű, ugynevezett vákumszivattyúból került ki. a gyár főtermékeit az idén hét nemzetközi ipari vásáron - köztük novoszibirszkben, barcelonában, izmirben - mutatta be, s azok használhatóságukkal, tetszetős kivitelükkel megnyerték a szakemberek tetszését. az idén a rendelők köre új felekkel, mint például guineával, törökországgal, spanyolországgal bővült, s ezekkel együtt a diósgyőri gyár termékei négy földrész 15 országába jutottak el. /mti/

- . . -

bb 29. orosz lányban teljesítette feladatát, tovább költözik az óriásdaru

vid te vm ki

1962. december 29.

az orosz lányon épülő hőerőműnél dolgozott az ország legnagyobb forgódarujára. az ndk-ból vásárolt óriásdarut hazánkban itt alkalmazták először. a daru 108 méter hosszú pályáját a 42 méter magas üzemi főépület tetején helyezték el. innen nyult ki óriás karjával, amellyel egyszerre négy vagonnyi súlyt is fel tud emelni. a daruval tették helyére a különböző gépeket, berendezéseket, a hatalmas épületelemeket. legnagyobb hasznát vették azonban az ndk-ból szállított kazánok szerelésénél. ezeknek a kazánoknak a vaszerkezeteit ugyanis nem egyenként tették a helyükre, hanem a földön, az előszerelő téren állították össze, s nagy darabokban emelték be. az új módszerrel a négy kazánál 150.000 munkórát takarítottak meg.

a daru most orosz lányon befejezte munkáját: mintegy 1500 vagonnyi berendezést tett a helyére. a daru a tervek szerint a bányavidék erőműhöz „költözik”, és ott segíti a száz megawattos gépegység építési munkáit. /mti/

- . . -

12.30/a

- 25 -

[Handwritten signature]

bb 30. már százötven üzem hasznosítja a danamidot - a keresett műanyagból a tervezettnél tizenöt százalékkal többet gyártottak nyergesujfalun

vid te vm ki

1962. december 29.

a nyergesujfalui viscosagyárban tavaly kezdték meg házi-
lag gyártott géppel a műanyagipari kutató intézet kísérleteit hasz-
nosítva - a danamid nevű műanyag gyártását, alapanyaga ugyanaz,
mint a nyergesujfalun gyártott danulon szálé: kaprolaktám, az acél,
bronz és más fémek, valamint a fa pótlására kiválóan alkalmas mű-
anyag könnyebb mint a vas és számos fémnél szilárdabb, sok tekint-
etben az acélnál is előnyösebb. Legnagyobb mennyiségben a gyapjuipar
hasznosítja vetélők készítéséhez, mert élettartama négyszer annyi,
mint a favetélőké és nem szálkásodik, sokrétűen alkalmazza a gép-
ipar is.

már 150 üzem használja a rendkívül keresett műanyagot,
ezért az idén a viscosagyáriak jelentősen növelték a termelést.
ujabb, ugyancsak háziilag készített gépet állítottak munkába, s a
tervezett 60 tonnával szemben az idén már 70 tonna danamidot készi-
tettek./mti/

- . -

bb.31. évente egy millimétert kopott a daru-sin

vid/te/a cz

1962. december 29.

a dunai vasmű egyik legrégebbi üzemében, a mechanikában,
a karácsony előtti héten nagy munkához láttak. mészáros lászló-
nak, a gépészeti gyárrészleg fődarusának irányításával hozzákez-
tek a 66 méter hosszú darupálya és az itt dolgozó daru első
nagyjavításához. megállapították ugyanis, hogy a darupálya
sinje 11 év alatt magasságban és szélességben is évenként át-
lagosan egy-egy millimétert kopott és cseréire szorul. most 15
méter magasban új betonlapokra tölgyfa talpfákat raknak és
ezekre helyezik a réginél erősebb sineket. az ugyancsak ko-
pott darukerekeket pedig lángedzett kerekekkel cserélik ki,
amelyek sokkal tartósabbak a réginél. a daru működését korszerű
reteszlelőberendezésekkel teszik biztonságosabbá.

a mechanikai üzem munkája a nagyjavítás alatt nem szü-
netel, mert az üzemben autódaru emeli a gépekre a forgácsolan-
dó munkadarabokat. a darupálya és a daru nagyjavításával január
közepére végeznek ./mti/

- . -

13.00/a

- 26 -

bb 32. az építésügyi minisztérium telteljesítette a minisztertanács
által előirányzott idei lakásátadási tervét - átlagosan három
hónappal hamarabb épültek fel a lakónházak mint tavaly - jövőre
több mint huszezer lakást adnak át az ém vállalatok

i sb/sze vm vg

1962. december 29.

az építésügyi minisztérium három építőipari igazgatóságának
vállalatai az idén azért versenyeztek, hogy már november végéig
átadják az 1962. évre előirányzott új lakásokat. az 1-es és a 3-as
számu igazgatóság vállalatának dolgozói teljesítették ezt a
felajánlást, sőt ebben a hónapban már tervenfelüli munkával segí-
tették ezt a felajánlást, sőt ebben a hónapban már tervenfelüli mun-
kával segítettek a 2-es igazgatóság adósságának pótlását is. december
20-ig így összesen 17.382 lakást adtak át az országban az ém vállala-
tatai. ekkor már 112 új otthon átadásával telteljesítették a
központi lakásépítési keretben előírt - a minisztertanács által
jóváhagyott - hivatalos átadási tervüket. de a különböző beruházók-
kal kötött szerződésekben nagyobb feladatot vállaltak, s ennek a
kötelezettségnek a valóra váltásából még mindig hiányzott 92 lakás.
az épületek azonban elkészültek, csak a műszaki átvételi eljárás
késett néhány napot. így a 2-es igazgatóság szombaton már közölte,
hogy időközben átadott még száznál több új lakást, s ezzel az építés-
ügyi minisztérium már teljes lakásátadási kötelezettségének eleget
tett.

a vállalatok az idén sokkal egyenletesebben dolgoztak, mint az
előző években. eddig általában az év végére maradt a lakásépítési
feladat legnagyobb része, gyakran az ötven százaléka. ezért csak
hajrá-munkával tudták teljesíteni a tervet és a sietség miatt háttér-
be szorult a minőség. az idén azonban a korábbi ötven százalék helyett
csak az éves feladatnak mintegy negyedrésze maradt az utolsó há-
rom hónapra. így az évvégi hajrá elkerülésével és a szokásosnál szu-
grubb ellenőrzéssel is jelentősen csökkentették a minőségi reklamá-
ciókat, ezért a műszaki átvételnél talált hibák javítási munkáinak
értéke most már csak feleannyi, mint az előző években.

nagy fejlődést értek el a vállalatok az építkezések korszerű-
sítésében. ebben az évben már minden harmadik lakás korszerű épü-
letszerkezet segítségével, blokkos, paneles, vagy öntött építési
eljárással készült el. a falelemek szerelői és a nagy toronydaruk
rendszerint éjjel-nappal dolgoztak. néhány helyen pedig a falele-
meket lerakodás nélkül, közvetlenül a kocsiról emelték be az épület-
be, hogy meggyorsítsák a munkát.

/folyt. köv./

13.09/a

- 27 -

Handwritten signature

/bb 32. az építésügyi.....1.folyt./vm

az idén átlagosan tíz hónapot irányoztak elő a lakóházak felépítésére, s az előzetes számítások szerint általában tizenegy hónapig dolgoztak az építkezéseken. ez azonban mégis nagy eredménynek számít, mivel a váratlan márciusi hidegek miatt keletkező nagy kiesések ellenére is csak az idén sikerült először elérni, hogy egyik évről a másikra mindjárt átlagosan három hónappal csökkenjen a lakóházépítési munkák ideje.

a jövő évben több mint huszezer lakást kell felépíteni az országban az ém vállalatok dolgozóinak. újabb nagy feladatot jelent, hogy 1963-ban a lakóházak építése már nem tarthat tovább kilenc hónapnál és a munka meggyorsításával egyidejűleg tovább kell csökkenteni a minőségi hibákat is. ezért jelentősen kiterjesztik a fejlett építési módszereket. többszáz új géppel segítik az építkezéseket és a jövőre az előirányzott lakásoknak körülbelül a felét korszerű épületszerkezetből építik fel. a munkaszervezési hibák megszüntetése és a fejlett folyamatos építésszervezési módszer széleskörű elterjesztésére fordítják azonban a legnagyobb gondot. az idén még csak két helyen kísérleteztek ezzel a módszerrel. a próbálkozások lényegében befejeződtek, így az építésügyi minisztérium intézkedésére a jövő évben már áttérnek a folyamatos építésszervezésre valamennyi olyan lakótelepen, ahol hagyományos anyagokból legalább kétszáz és korszerű szerkezetekből pedig legkevesebb háromszáz lakás építését irányozta elő a terv./mti/

bb 33. új közlekedési rend móríc zsigmond körtér - budafok - törökbálint között

k/hbj/m/vg

1962. december 29.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatóság közli, hogy 1963. január 1-én 0 órától a bhév. móríc zsigmond körtérről induló járatai megszűnnek és helyettük villamosjáratok közlekednek az alábbi menetrend szerint:

a 41-es járat a reggeli és délutáni csúcsidőben móríc zsigmond körtér - fehérvári ut - szabadság utca - rózsavölgye ady endre ut - kamaraerdő - budaörsi máv. állomás utvonalon,

a 41/a járat a két csúcsidő között és a délutáni csúcsidő után a budafok forgalmi telep - rózsavölgye ady endre ut - kamaraerdő - budaörsi máv. állomás utvonalon,

a 43-as járat a móríc zsigmond körtér - fehérvári ut - szabadság utca - nagytétényi ut - nagytétényi utvonalon,

/folyt. köv./
13.25/a

- 28 -

bb 33. /új közlekedési... 1. folyt./ m

a 43/a járat a móríc zsigmond körtér - fehérvári ut - szabadság utca - nagytétényi ut - budatétényi kulturpark utvonalon.

ugyancsak a fenti időponttól a 4-es jelzésű villamosjárat utvonalát az albertfalva kitérőn túl budafok dózsa györgy térig meghosszabbítják.

a felsorolt villamosjáratokon csak az fvv. járatokon rendszeresített menetjegyek, bérletek, igazolványok érvényesek.

az fvv. által kiadott 2,70 ft-os tanuló hetijegy és a 6 ft-os dolgozók hetijegye 1962. december 31-én üzemkezdetől a budafoki bhév. járatokon utazásra érvényes.

a budaörsi máv. állomás és törökbálint közötti utvonalon a villamosközlekedés megszűnik és ezen utvonalon a fővárosi autóbuszüzem 140/y jelzésű autóbuszokkal bonyolítja le a forgalmat az alábbi utvonalon:

budaörsi máv állomás - marx károly utca - budaörs, szabadság ut - 80-as műut - törökbálinti új bekötőt - törökbálint, vasut utca - baross utca - szt. istván utca - munkácsy mihály utca v.á.

megállóhelyek:

budaörsi máv állomás,
budaörsi fvv. végállomás,
csata utca,
baross utca,
szabadság ut,
kisfaludi utca,
kötő utca,
törökugrató,
törökbálinti bekötőt,
törökbálinti máv állomás, /régí és új ut találkozás/
deák ferenc utca,
baross utca,
szt. istván utca,
munkácsy mihály u. v.á.

budaörsi máv állomástól első kocsi 4.30 utolsó kocsi 24.00
törökbálintról ,, ,, 4.05 ,, ,, 0.20 ó. indul.

/folyt. köv./
13.30/a

- 29 -

bb 33. /uj közlekedési ... 2. folyt./ m

viteldiyszabás:

- 1.50 ft-os vonaljegy a járat teljes hosszára,
- 0.80 ft-os szakaszjegy budaörsi máv áll - kötő utca és törökbálinti máv állomás - törökbálinti végállomás között.
- 8.00 ft-os 6 napos dolgozók hetijegye a járat teljes hosszára.
- 4.50 ft-os 6 napos dolgozók hetijegye budaörs máv állomás - kötő utca között és törökbálinti máv állomás - törökbálinti végállomás között.
- 15.00ft-os tanuló havi bérletjegy korlátlan utazásra. átszállójegy az övezeti dijszabás szerint.

a 0.20 óra után és a 4.05 óra előtt indított kocsikat mint éjszakai járatot közlekedtetni. ezen idő alatt a nappali viteldij kétszeresét alkalmazza.

a két járat üzembehelyezésével egyidejűleg a mórlicz zs. körtér és budaörsi máv állomás között közlekedő

40/y jelzésű járat közlekedtetését megszünteti.

a fenti időponttól kosztolányi dezső tér és törökbálint, munkácsy mihály utca között

140-es jelzéssel gyorsjáratot közlekedtet.

utvonal:

kosztolányi dezső tér - bartók béla ut - hamzsabégi ut - budaörsi ut - budaörs, szabadság ut - 80-as műut - törökbálinti uj bekötő-ut - törökbálint, vasut utca - baross utca - szt. istván utca - munkácsy mihály utca végállomás.

vissza:

munkácsy mihály utca - bartók béla ut - vasut utca - törökbálinti uj bekötőut - 80-as műut - budaörs, szabadság ut - budaörsi ut - nagyszőlős utca - bocskay ut - kosztolányi dezső tér v.á.

/folyt. köv./
13.37/a

- 30 -

PKR

bb 33. /uj közlekedési ... 3. folyt./ m

megállóhelyek:

kosztolányi dezső tér végállomás,
sasadi ut /csak felszálló utasok részére/
törökbálint, máv állomás
deák ferenc utca,
baross utca,
szt. istván utca,
munkácsy mihály u v.á.

vissza:

munkácsy mihály u. v.á.
bartók béla ut,
baross utca,
deák ferenc utca,
törökbálinti máv állomás
sasadi ut /csak leszálló utasok részére/
kosztolányi dezső tér v.á.

kosztolányi dezső térről első kocsi 4.30, utolsó kocsi 23.00
törökbálintról „ „ 5.00 „ „ 23.30 ó. indul.

viteldiyszabás:

----- 3.- ft-os vonaljegy a járat teljes hosszára.

0.80 ft-os szakaszjegy törökbálinti máv állomás, törökbálint v.á. között.

15.00ft-os dolgozók hetijegye a járat teljes hosszára.

4.50 ft-os 6 napos hetijegy törökbálinti máv-áll.-törökbálint v.á. között.

átszállójegy az övezeti dijszabás szerint 3.50 ft. /mti/

13.40/a

- 31 -

PKR

bb 36. időjárásjelentés

tm/s

1962. december 29.

a meteorológiai intézet jelenti december 29-én,
szombaton 13 órakor:

enyhülés havazásokkal

az ibériai félsziget felett jól fejlett ciklon, ukrájna-
ban anticiklon található, e két légnymási képződmény
közötti területeken dél és nyugat, valamint közép-európa
térsgében a magasabb légrétegekben jelentős melegedés indult meg.
a hideg légtömegekre felsikló melegebb levegő a földközi tenger
partvidékén esőzéseket, az alpokban havazásokat váltott ki.
hazánkban tegnap erősen hideg, párák, nyugaton helyenként
ködös idő volt. győr, budapest, békéscsaba vonala mentén mintegy
50-100 kilométeres sávban 2-6 óráig át sütött a nap, ebben
a zónában napközben mínusz 3-5 fokra emelkedett a hőmérséklet.
az ország többi részén, ahol egész napon át borult maradt az
ég, illetőleg a talajt köd borította, csupán mínusz
6-10 fokos maximumok alakultak ki, ma reggelre északkeleten
mínusz 7-10, az ország területének legnagyobb részén mínusz
10.-11, a nyugati határmezsgyében mínusz 13-16, lentiben mínusz 18
fokig hűlt le a levegő. az elmúlt 24 óra folyamán északon több
helyen jelentéktelen mennyiségű hó hullott, a reggeli jelentések
alapján a szabadsághegyen 22, dobogókőn 43, galyatetőn 28,
kékestetőn 32, mátraházán 19, farkasgyepűn 36, misinatetőn
5 centiméter volt a hóvastagság. budapesten pénteken a hőmérséklet
napi középértéke mínusz 6,7 fok volt, 6,1 fokkal alacsonyabb,
mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet
mínusz 5 fok, a tengerszintre átszámított légnymás 762
milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős, enyhülő
idő, meginduló havazásokkal, holnap, főként délen helyenként
már ónososóval is. mérsékelt, időnként élénk déli, délnyugati
szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2-6
fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 fok
körül, a duna vízállása budapesten ma reggel 108 centiméter.

-/mti /

--

13.45/a

- 32 -

kk

bb 34. az ország egyik legszebb üzemi éttermét avatták fel a moson-
magyaróvári mezőgazdasági gépgyárban

vid/te/m/ki

1962. december 29.

messzemenően gondoskodnak a dolgozók munkakörülményeinek és
szociális ellátottságának javításáról a mosonmagyaróvári mezőgaz-
dasági gépgyárban. az év folyamán öltözőket, mosdókat építettek,
fénycsővilágítást vezettek be minden üzemszobában, szombaton dél-
ben pedig az ország egyik legszebb, legkorszerűbb üzemi étkezőjét
adták át rendeltetésének.

a különálló új épület villanytűzhelyekkel felszerelt konyháján
1200 személy részére főznek és az étteremben egyszerre 550 dolgo-
zó étkezhetsz. ruhatár és a személyzet részére öltöző, mosdó is van
az épületben. /mti/

---

bb 35. száz lakás építéséhez elegendő középblokk készült terven
felül dunaujvárosban

vid/te/m/ki

1962. december 29.

a dunaujvárosi 26. számú építőipari vállalat középblokk üzeme-
nek dolgozói, kóti lászló szocialista brigádjának tagjai, a párt-
kongresszus idején fejezték be évi tervüket, akkor megígérték, hogy
évi tervükön felül száz lakás építéséhez elegendő középblokkot
gyártanak.

a kóti szocialista brigád becsülettel teljesítette felajánlását
és 1962-ben a tervezett 1063 helyett 1163 lakás építéséhez gyár-
tott középblokk elemeket kohósalakból.

a középblokk üzemből most megállt a termelőmunka, az üzem gépi
berendezéseit kijavítják és február 1-én ismét folytatják a közép-
blokk gyártást. /mti/

--- nv

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 2. /az emelt összegű nyugdíjat .... / című hírünk
első bekezdése negyedik sorában a szöveg helyesen:

...nyugdíjintézet e l n ö k e a következőket mondotta:

/mti/

14.09/a

- 33 -

MM

le

bb 37. száztizenkét mentesítő vonatot indít a MÁV az újévi ünnepek idején - megerősítik a budapesti pályaudvarokon az irányító szolgálatot - mintegy száz „szilveszteri„ különjárat a MÁV-ut-nál

ö bhj/sze/m/ki

1962. december 29.

ujabb nagy feladat vár a MÁV dolgozóira: az újévi kettős ünnep forgalma, nehezíti munkájukat a kemény hideg, a mínusz 10-15 fokos fagyok, a MÁV a nehézségek ellenére is igyekszik zavartalanul lebonyolítani az ünnepi forgalmat, december 30-tól január 2-ig összesen 112 mentesítő vonatot indít a budapesti pályaudvarokról, illetve a budapesti pályaudvarokra, tekintettel a nagy hidegre, az előírtnál is előbb fűtik az utnak induló szerelvényeket, hogy az utasok kellemesen bemelegített kocsikba szállhassanak, elegendő pótalkatrészt tartalékolnak, hogy az esetleg elromlott gőzvezetéseket gyorsan kicserélhessék, a forgalom irányítói gondoskodtak arról is, hogy az állomásokon legyen elegendő jégolvasztó berendezés, az ünnepi forgalom idejére a nagyobb vidéki állomásokról mintegy 250-300 személykocsit irányítanak Budapestre, hogy a mentesítő és a tartalékszerelvények összeállításánál ne legyen semmiféle fennakadás, a karácsonyi forgalom idején kitűnően bevált a budapesti pályaudvarokon az irányító szolgálat, ezt az újévi forgalom idejére is megszervezik, úgyhogy az utasok gyorsan és pontosan tájékozódhatnak, melyik szerelvényre szálljanak fel, mikor és honnan indulnak a mentesítő vonatok, újszerű megoldásként a kézi hangosbeszélőket - az úgynevezett „gigafonokat„ is alkalmazzák a pályaudvari forgalom irányításában.

sokan töltik a szilvesztert és az újévet vidéken, a hegyekben, a turistaházakban, ezt igazolja, hogy a MÁV-ut mintegy száz „szilveszteri„ különjáratot indít, az előrejelések szerint azonban a MÁV-ut-nál az igazi csúcsgorgalom január 1-én délutántól január 3-án reggelig, várható, amikor a szabadságra utazott budapestiek visszatérnek a fővárosba, a „visszaáramlásra„ is felkészült a MÁV-ut, szükség esetén a környékbeli vidéki városokból „kér kölcsön„ kocsikat./mti/

-. -

14.47a

- 34 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

vm cz

1962. december 29.

mai bb 10.sz. hírünk/félmillió.... / 1.folytatás második bekezdésének / a népesség fejlődését.... / hetedik sora helyesen:

.....pusztításait i s. az elpusztult.....stb.

a következő bekezdés helyesen így kezdődik:

a tizenötödik század adatait dr.szabó István, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem....stb.

ugyanezen bekezdés utolsóelőtti sorától a szöveg helyesen:

...az ország lakossága a t i z e n ö t ö d i k század e l e j é n három egész öt tized millió volt a kutatásai szerint.stb.
/mti/

-. -

bb 39. új magyar vigjáték a Déryné színház műsorán

i kf/kf vm fm

1962. december 29.

az állami Déryné színház a közelmúltban Budapesten bemutatta Kerekes Imre: a Siker titka című háromfelvonásos vigjátékát, a termelőszövetkezetek életével foglalkozó vidám fordulatokban bővelkedő darabot a színház januárban fejér, Nógrád, Pest és Tolna megye mintegy 25 községében előadja./mti/

-. -

bb 40. befagytak a Dunántúli folyók is - helyenkint 20 centiméter vastag a jégtábla a Dunán - délről már jön az enyhülés

i sb/sze vm vg

1962. december 29.

a korai tél második hideghulláma pénteken érte el mélypontját, de még szombaton is tovább „hizlalta„ a folyók jegét.
/folyt.köv./

15.15

- 35 -

PKK

PKK

/bb 40. befagytak....1.folyt./vm

most már nemcsak a keleti országrészekben, hanem a dunántúlon is befagytak a folyók és kisebb zajló szakaszoktól eltekintve, megállt a jég a rábán, a sión és a dráván is. a balaton és a velencei tó jégpáncélja az utóbbi napokban két-három centiméterrel vastagodott. a duna legfelső szakaszán engelhartszellig több mint ötven kilométeres összefüggő jégpáncél borítja a folyót és a déli magyar határtól alig öt órai járásra pedig már mintegy hét kilométeres mozdulatlan jégmező áll a jugoszláv folyószakaszon. a romániai hirsova és tulcea környékén is kisebb jégmezők vannak a dunán, csupán a magyar szakaszon zajlik még mindenütt a folyó. gönyű és esztergom között azonban a part mentén megakadt jég már több helyen messzire benyulik a mederbe, s nem ritka a folyón a husz centiméter vastag jégtábla sem.

ha változatlan maradna a hideg, akkor a dunán néhány nap múlva már elérhetné a magyar határt is a jugoszláviai álló jégmező. a meteorológiai intézet előrejelzése szerint azonban most már végeszakadt a hideg egyeduralmának. délről jön az enyhülés és már vasárnap érezteti hatását. a változás havazást, havasesőt hoz és előreláthatólag az olvadáspont fölé emelkedik majd a hőmérséklet.
/mti/

- . -

bb 38. a közművek - a víz-és gázvezetékek, a csatornahálózat, az elektromos és postai kábelek - áthelyezésével kezdődik január 2-án az „astoria-gyalogaluljáró”, építése - már most több busz-és villamosmegállót áthelyeznek

1 hbj/gk vm vg

1962.december 29.

az erzsébet hid átadása után a szakemberek véleménye szerint - rendkívül megnő a rákóczi ut forgalma. a közlekedési szakemberek azt tervezik, hogy addigra a rákóczi ut közuti közlekedésében megteremtik a „zöldhullámot”, ami meggyorsítja a közlekedést. elengedhetetlen azonban a meglehetősen lassu gyalogátkelés aluljáróba vitele a rákóczi ut és a kiskörut kereszteződésénél. ezért az astoria szálló előtt, a rákóczi ut és a kiskörut kereszteződésénél - miként ezt a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága hivatalosan bejelentette - gyalogos aluljárót létesítenek.

/folyt. köv./
15.23/ szb

-36-

VR

/bb 38. a közművek.....1.folyt./vm

a gyalogos aluljáró építése január 2-án kezdődik meg és az erzsébet hid építésének befejezte előtt elkészül. később ez az aluljáró a földalatti állomás fel-és lejárátát is szolgálhatja.

a tulajdonképpeni építést a közművek - a csatornahálózat, a víz-és gázcsövek, az elektromos és postai kábelek - áthelyezése előzi meg. a közművek dolgozói kétségtelenül igen nehéz feladatot vállaltak, amikor januárban látnak hozzá az uttest bontásához, hiszen az átfagyott talaj feltörése különleges megoldásokat követel. ezzel azonban elősegítik a tulajdonképpeni építés mielőbbi megkezdését. egyelőre, januárban és februárban nagyobb arányu forgalomátterelésre még nem lesz szükség. néhány autóbusz- és villamosmegállót azonban már január 3-tól át kell helyezni.

autóbusz:

----- a tanács körut-rákóczi ut sarkán a deák tér felé haladó járatok megállója az eötvös Loránd tudományegyetem trefort kertjének bejárata elé kerül.

a muzeum körut - kossuth lajos utca sarkán a kálvin tér felé haladó járatok megállója a muzeum körut 7.számú ház kapuja elé kerül.

a rákóczi ut - tanács körut sarkán a felszabadulás tér felé haladó járatok megállóját a rákóczi ut és a sip utca sarkán jelölték meg.

villamos:

a tanács körut - kossuth lajos utca sarkán a kálvin tér felé haladó járatok megállója a muzeum körut- ferenczy utca sarkára kerül.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága és a fővárosi tanács közmű-és szolgáltatási igazgatósága azt kéri budapest közönségétől - a gyalogosoktól és a gépjárművezetőktől -, hogy az építésre váró közlekedési csomópontot lehetőleg kerüljék és más utirányban haladjanak.

az aluljáró építésének „menetrendje”, a következő: először a közműveket helyezik át, s az árkádosítás készül el. ezt követően megépítik az aluljáró szerkezeti részét, s ha a szerkezeti falak és födémek elkészülnek, rendbehozzák az uttesteket, visszaállítják a közuti forgalmat. a befejező munka: az aluljáró belső részeinek kiképzése. ezzel egyidejűleg elkészül a dohány utca és a rákóczi ut között a tanács köruti főgyűjtő csatorna is.
/folyt. köv./

15.40

- 37 -

VR

/bb 38. a közművek...2. folyt./vm

a tervek szerint az aluljáró építése mintegy husz hónapot vesz igénybe. ha azonban sikerül megoldani, hogy az építők éjszaka is, továbbá szombaton és vasárnap is dolgozhatnak, a határidőt meg lehet rövidíteni. az erzsébet-híd átadásával, a rákóczi ut - kis-körsüti gyalogos aluljáró megépítésével évtizedekig megoldják a belvárosi főutvonalak zavartalan közlekedését./mti/

bb 41. eltemették sándor kálmánt

v/gk-lm sr

1962. december 29.

a farkasréti temetőben szombaton nagy részvétellel bucsuztatták sándor kálmán kossuth-dijas író. a ravatalnál ott voltak az mszmp központi bizottsága, a művelődésügyi minisztérium és a magyar írók szövetsége képviselői, kulturális és irodalmi életünk kiválóságai, az elhunyt író kortársai, barátai, tisztelői.

a magyar írók szövetsége nevében fodor józsef kossuth-dijas költő mondott beszédet.

- az élet születések és bucsuzások sora; bucsuzunk hát téled sándor kálmán - mondotta. - gondolatban megrázzuk kezdet, ahogy szeretted, keményen, szembe nézve, igaz at mondva, te legigazabb, te, a becsületes gerincesség utján legmegnem-alkuvóbb. bucsuzunk téled, te emberi ember. nehéz korban születél, de szerencsés voltál, mert a megpróbáló sors nagy tehet-séged mellett erős lelket adott, hogy megírhasd műved, elhagytál bennünket, de itt vannak alkotásaid, a szocialista realizmus uttörő díszei, és itt maradandó példád, emberséged, szinte barátságod emléke.

- bucsuzunk téled sándor kálmán, az írás mesterétől, az írók szövetsége és egyetemessége nevében, és bucsuzunk téled, a harcos szocialistától, szocialista kulturánk képviselői nevében; bucsuzunk téled mi, barátaid, a derék baráttól és igaz embertől.

a fiatal írónemzedék nevében jóvánovics miklós, az élet és irodalom munkatársa szólt. hangsúlyozta: sándor kálmán a fiatalok iránti szeretetének emléke örökké él az ifjak szívében, példaképüknek, tanítómesterüknek tekintették és írói életműve, emberi magatartása iránytű marad mindannyiunknak.mti/

15.45

38

bb 47. a külügyminiszter első helyettesének nyilatkozata az ensz közgyűlése most zárult ülészakának munkájáról, az ensz új tagállamainak szerepéről és a „magyar kérdésről”,

i zs/hné szb sr

1962. december 29.

a napokban érkezett vissza new yorkból az egyesült nemzetek szervezete közgyűlésének 17. ülészakán részt vett magyar delegáció. mód péter, a külügyminiszter első helyettese, a küldöttség vezetője, beszélgetést folytatott a magyar távirati iroda munkatársával az ülészak munkájáról és fontosabb eseményeiről.

milyen hatása volt a kubai válságnak a közgyűlés részvevőire?

- a csendesnek induló közgyűlésen a kubai válság kirobbanása komoly megrázkódtatást jelentett. az egyesült államok kormányának kuba-ellenes mesterkedései általában ismeretesek voltak ensz-körökben, hiszen a politikai bizottság és a biztonsági tanács is - már korábban is - foglalkozott az agreszív amerikai tervekkel. mégis a delegációkat - még a nyugatiakat is - meglepetésszerűen érte az amerikai háborús készülődés és tengeri blokádnak nyers bejelentése. a kérdéssel egyedül a biztonsági tanács foglalkozott, de az első napok alatt magának a közgyűlésnek és a bizottságoknak a munkája is gyakorlatilag megbénult, mert mindenki a biztonsági tanácsból érkező híreket figyelte.

- az első nap dermedt várakozása után több mint 40 semleges ország képviselője ült össze tanácskozásra, hogy a válság megoldásában segítsen. az ő támogatásuk tudatában ajánlotta fel a két nagyhatalom között a közvetítést a két nagyhatalom között. meggyőződésem szerint az ensz-ben mindenki világosan látta, hogy az amerikai lépések mennyire a katasztrófa szélére sodorták a világot. éppen ezért az idei közgyűlés egyik legfrappánsabb élménye volt a válság megoldását jelentő hrucsov-üzenet megérkezése után látni az ülésstermek folyosóit. a világ minden nyelvén lehetett egy mondatot hallani: „a szovjetunió megmentette a békét”,

- valóban, a szovjetunió józan lépése a mindenkiben mély nyomot hagyó válság kapcsán bizonyította be, hogy a nemzetközi kérdéseket nem háborús fenyegetések és háborúra vezető lépések, kölcsönös engedmények alapján, tárgyalások útján kell megoldani. s a példa hatott a közgyűlés munkájára is: a közgyűlés második felében több fontos kérdésben külön tárgyalások útján született mindenki számára elfogadható megoldás. például a világűr-bizottság, a nemzetközi kereskedelmi konferencia összehívása és a békés egymás mellett élés alapelveivel kapcsolatos napi-rendi pontok tárgyalása során.

/folyt. köv/

15.55/ szb

-39-

|| hanem

bb 47. /a külügyminiszter első... 1. folyt./- szb

hogyan értékeli az újonnan felvett országok szerepét a most zárult ülészekon?

- ismeretes, hogy az elmúlt pár esztendő alatt az ensz tagjainak létszáma jelentős mértékben megnövekedett. ez a folyamat ebben az évben is folytatódott. az új tagállamok majdnem kivétel nélkül volt gyarmatbirodalmak szétbomlása után nyerték el függetlenségüket, népeik a saját sorsuk tapasztalatai alapján ismerik a gyarmati elnyomás minden formáját. érthető tehát, hogy az új tagállamok elsőrendű törekvése, hogy mindekenelőtt a még gyarmati sorban sínylő népeknek adjanak aktív segítséget meggyorsítva a gyarmatosítás végleges felszámolásának utolsó szakaszát. a közgyűlés munkájának számban és időben is zömét jelentő gyarmati kérdések vitája során segítették a széles imperialistaellenes front kialakulását, a neokolonialista törekvések leleplezését és az amerikai delegáció gyarmatosítókat mentő módosító javaslatainak több esetben történt visszautasítását. komoly részük van abban, hogy a közgyűlés - első ízben az ensz fennállása óta - egyes gyarmattartó hatalmak ellen szankciókat és erélyes lépéseket követelt. így például a diplomáciai kapcsolatok megszakítását, kikötők és légi közlekedési eszközök megtagadását, áruk bojkottját, fegyverszállítások megszüntetését, a dél afrikai unió és portugália esetében. az új tagállamok is jelentős mértékben hozzájárultak, hogy a gyarmati kérdések tárgyalásán nemcsak a közvetlenül gyarmattartó hatalmak, hanem az őket fegyverrel és gazdasági eszközökkel támogató natországok is a vádlottak padján ültek.

- az új tagállamok politikai, gazdasági és kulturális életében elsőrendű feladat a gyarmatosítás maradványainak és „áldásai” felszámolása. közös érdekük tehát a béke megvédése és az általános és teljes lefegyverzés megvalósítása, hogy a fegyverkezésből felszabaduló gazdasági erőkből ők is részt kaphassanak. szerepük az általános és teljes lefegyverzésért vívott harcban csak most kezd kibontakozni és bizonyára évről-évre pozitívabb lesz. annyi azonban már most is megállapítható, hogy az új tagállamok részvétele folytán az erőviszonyok az ensz-ben mindjobban az imperialista-ellenes tábor javára tolnak el és a világszervezet ma már nem az az engedelmes eszköz az imperialista hatalmak kezében, mint fenállása első szakaszában volt.

a nyugati sajtó úgy értékelte, hogy munro megbízatásának megszüntetése a „magyar kérdés”, lezárását jelenti. miért szavazott a magyar delegáció mégis a határozati javaslat ellen?

- vegyük először talán a kérdés első felét.

/folyt. köv./
16.00/lm

- 40 -

W

bb 47. /a külügyminiszter első... 2. folyt./- lm

- már a közgyűlés elején szeptemberben, a „magyar kérdés”, napirendre tűzésénél leadott ellenszavazatok száma is megmutatta, hogy a delegációk jelentős része felismerte azt a tényt, hogy a kérdés vitája nem hasznos senki számára, még a kérdést erőszakoló egyesült államok számára sem. ezt a tényt, ha előbb nem, a szavazás után az egyesült államok delegációjának is tudomásul kellett vennie. ezzel magyarázható, hogy munro megbízatásának megszüntetésére a javaslatot ők maguk tették meg. a javaslatot a nyugati hírügynökségek - beleértve az amerikai sajtót is - helyesen úgy értékelték, hogy az gyakorlatilag a „magyar kérdés”, lezárását jelenti. továbbmenve hozzáfűzhetem, hogy az amerikai delegáció minden eddiginél nagyobb erőfeszítést fejtett ki, hogy a szavazásnál az ősi kudarcot helyrehozza. így a különböző közgyűlési csoportokat külön értekezletekre hívták össze, hogy javaslataikat megmagyarázzák és ezeken ők maguk is azzal érveltek, hogy ezzel a kérdést lezárják. miután a speciális politikai bizottságban elhangzott amerikai beszéd ezzel részben ellentétes volt, néhány semleges felszólaló ezt a körülményt kifogásolta is.

- a magyar delegáció ennek ellenére a határozati javaslat ellen szavazott két okból. egyrészt mi a kérdés első napirendre tűzésekor megszögeztük és azóta is mindig fenntartottuk azt a helyes és jogos elvi álláspontunkat, hogy a „magyar kérdés”, - sel kapcsolatban felvetett egyetlen probléma sem tartozik az ensz hatáskörébe, s ezért az összes eddigi határozati javaslatok beavatkozási kísérletet jelentenek magyarország belügyeibe. ennek alapján túlzás nélkül mondható, hogy az egyetlen elfogadható határozati javaslat számunkra az lett volna, ha a közgyűlés elismerve az eddigi viták alapokmány-ellenes voltát leveszi a kérdést a napirendről.

-de ezen túlmenően a javaslat bevezető részében hivatkozott az eddigi valóban az alapokmány szellemével ellentétes határozatokra is. ez a tény egyedül is lehetetlenné tette elfogadását.

- talán még jobban megvilágítom a magyar delegáció álláspontját, ha elmondom, hogy a bizottsági szavazás során több semleges ország kérésére a javaslat először részeiben került szavazásra. így külön szavazás volt munro megbízatásának megszüntetéséről. az erre vonatkozó szavazásnál magyarország és a szocialista országok nem ellenszavazatot adtak le, hanem nem vettek részt a szavazásban. így juttatták kifejezésre azt, hogy az eddigi határozatokkal szemben a jelenlegi javaslathoz ez az egyetlen rész jelent előrehaladást. ez volt egyébként az egyetlen szövegrész, amelyet a bizottság ellenszavazat nélkül fogadott el.

/folyt. köv./
16.05/lm

- 41 -

W

bb 47. /a külügyminiszter elnöke...3. folyt./-lm

mi várható a leszereléssel kapcsolatos kérdésekben?

- mindenki tudja, hogy e kérdések nemcsak létfontosságúak az összes népek számára, hanem rendkívül bonyolultak is. senki sem várta tehát azt, hogy a megegyezéseket egy-két év alatt sikerül kidolgozni. azt azonban joggal várta a világ közvéleménye, hogy a korábbi közgyűléseken történt megállapodások után a genfi leszerelési tárgyalásokon lényeges előrehaladás történjen. a nyugati hatalmakat terheli a felelősség, ennek elmaradásáért. ez annál is nyilvánvalóbb, mert - mint ismeretes - a leszerelési bizottság tárgyalásain a semleges országok közvetítő javaslatokkal igyekeztek a nehézségeket áthidalni, amelyeket a szovjetunió elfogadott, a nyugati hatalmak viszont visszautasítottak.

- a leszerelési kérdések közgyűlési vitája bizonyítja, hogy mind több delegáció látja, hogy a megegyezésnek a nyugati hatalmak álláspontja az akadálya. a vita során az eddigieknél sokkal több delegáció vette fel a külföldi bázisok felszámolásának és az atomháború eltiltásának problémáját, valamint az atomkísérletek minden közegben való ellenőrizhetőségének kérdését, aláhúзва ezzel a nyugati álláspont tartathatlanságát. joggal várható tehát, hogy a genfi értekezletek is ezekkel a kérdésekkel fognak az eddigieknél konkrétan foglalkozni, és hogy az ott résztvevő semleges országok az eddigiekhez hasonlóan ismét hasznos áthidaló megoldásokat javasolnak.

- utalnék itt arra a tényre is, hogy a főtitkár megválasztása után a közgyűlés előtt tett nyilatkozatában fő törekvését úgy jellemezte, hogy a főtitkári tisztséget elsősorban a feszültségek enyhítésére és a vitás kérdések megoldásának elősegítésére kívánja felhasználni. a kubai váltságban betöltött pozitív szerepével ezt a szándékát valóban, már megválasztása előtt is igazolta. remélhető tehát, hogy a leszereléssel kapcsolatos kérdésekben még fennálló ellentétek megoldásában a főtitkár is pozitív segítséget tud nyújtani.

- annak ellenére, hogy most az ENSZ lezárult 17. közgyűléséről beszélgetünk, befejezésül elsősorban azt szeretném elmondani, hogy a leszereléssel kapcsolatos kérdések nemcsak ENSZ közgyűlések és ENSZ-bizottságok, hanem mindenekelőtt minden békeszerető ember gondját jelenti. az általános és teljes lefegyverzés megvalósítása nagymértékben múlik azon is, milyen eredményeket érünk el az ENSZ-en kívüli frontokon, mennyire sikerül társadalmi erő - így a nemzetközi békemozgalom - útján is az egész világ, de főleg a nyugati világ közvéleményét a békéért vívott harcra mozgósítani - fejezte be nyilatkozatát mód péter. /mti/

16.15/1km

-42-

bb 42. az ifjúsági mozgalom régi harcosainak találkozója egerben

vid fm/tné-lm fm

1962. december 29.

a kisz heves megyei bizottsága szombaton találkozóra hívta össze egerben a kommunista ifjúsági mozgalom régi harcosait, akik közvetlenül a felszabadulás után vagy az azt követő években mint ifjúsági vezetők dolgoztak heves megyében. trezsenyik sándor, a kisz heves megyei bizottságának titkára üdvözölte a megyei ifjúsági mozgalomnak „veteránjait”, majd a tanácskozás résztvevői elhatározták, hogy tapasztalataikat összegyűjtve közösen megírják a kommunista ifjúsági mozgalom heves megyei történetét./mti/

bb 43. művelődési otthont avattak szatmárcsékén

vid fm/tné-lm fm

1962. december 29.

szombaton szatmárcsékén átadták rendeltetésének az új művelődési otthont. építésére a községfejlesztési alapból több mint 300 000 forintot költöttek. a lakosság csaknem 200 000 forint értékű társadalmi munkával támogatta az új kulturális intézmény létrehozását./mti/

bb 44. 25 000 takarékos tsz-gazda és 70 000 betétkönyves diák csongrádban - takarékos megye lett csongrád

vid gk-lm ki

1962. december 29.

az országos takarékpénztár szegedi fiókja szombaton sajtótájékoztatót tartott abból az alkalomból, hogy csongrád megye is kiérdemelte a „takarékos megye” címet. birling józsef fiókvezető beszámolójában elmondotta, hogy november 10 és december 10 között csaknem tízmillió forinttal növekedett s ezzel 350 millió-ra tehető a takarékbetét-állomány a megyében. csongrád megye termelőszövetkezeti gazdái közül mintegy 25 000-en rendelkeznek takarékkönyvvel és a betétek összege meghaladja a 60 millió forintot a megyében. 70 000-re tehető a takarékos diákok száma./mti/

16.30/e

- 43 -

bb 45. óránként hatvannégy kilométer sebességű szél komárom megyében - több uton hótorlaszok keletkeztek

vid te vm ki

1962. december 29.

komárom megyében péntekhez viszonyítva szombat reggelre csaknem felére, 8 fokra csökkent a hideg, viszont erős, óránként 64 kilométer sebességgel száguldó szél keletkezett, ami nagy erőfeszítést kívánt a szabadban dolgozóktól, így például a szénbányák szállítómunkásaitól. példás helytállásukat dicséri, hogy megyszerte különösebb fennakadás nélkül termelhettek a bányák. az oroszországi külfejtésen, ahol a kemény tél már eddig is eléggé próbára tette a dolgozókat, szombatra virradóra a szélvihar több villanyoszlopot kidöntött. az áramszolgáltatást négy órai megfeszített munkával reggelre helyreállították és zavartalanul dolgozhattak.

bár újabb havazás nem volt a megyében, a szélvihar a földekről nagymennyiségű havat söpört az utakra és megyszerte elrendelték a hóügyeleti szolgálatot. a szélnek különösen kitett vidékeken többfelé már a reggeli órákban elakadtak az autóbuszok. így például az oroszországi bányákhoz csákvárról nem tudtak munkahelyükre jutni a dolgozók és a munkásszállásokon maradtak azok, akik reggel szálltak fel a bányából. hóakadályok keletkeztek a tata-kocs és a tata-agostyán közötti uton is. a hótisztító gépek azonnal munkához láttak. tardosbánya és vértestolna között, ahol 40-50 centiméteres hó borítja a járhatatlanná vált utat, ugyancsak készenlétben vannak a hótakarítók, de olyan nagy erővel fúj a szél, hogy nem tudnak dolgozni.

a reggeli órákban veszélyes volt a közlekedés a jégpáncéllal borította somogyi utakon is. a somogy megyei közúti vállalat hat tehergépkocsija szórja állandóan a salakot, homokot, főleg szilvaszentmárton, töröcske, bőszenfa, igal környékén és a bonnyai dombokon, a lejtőkön és a kanyarokban. a megye két főközlekedési útvonalán, a 67-es és a balaton menti 7-es útvonalon minden hajnalban őrnjáratos tehergépkocsik homokkal, salakkal megrakva járnak és nemcsak a kanyarokban, lejtőkön, hanem mindenütt végig szórják az utat, hogy biztonságossá tegyék a közlekedést. így a megyében mindenütt zavartalan a gépjármű közlekedés./mti/

16.37/e

- 44 -

bb 48. átadta megbízólevelét a koreai népi demokratikus köztársaság új nagykövete

t bc/tm szb sr

1962. december 29.

gobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szombaton fogadta szon csan rjom rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a koreai népi demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, péter jános külügyminiszter, görgényi daniel vezérőrnagy és gyémánt andrás, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

szon csan rjom nagykövet megbízólevele átadásakor beszédet mondott:

- van szerencsém átadni önnek megbízólevelemet, amellyel a koreai népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népi gyűlésének elnöksége a koreai népi demokratikus köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteként a magyar népköztársaságba akkreditál.

- felhasználom ezt az alkalmat, hogy tolmácsoljam önnek, elnök elvtárs, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának, minisztertanácsának, és a magyar népnek a koreai népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népi gyűlése elnöksége és minisztertanácsa, valamint a koreai nép forró jókívánságait és szívből jövő üdvözlését.

- a munkaszerető és tehetséges magyar nép a magyar szocialista munkáspárt vezetésével nagy sikereket ért el az új szocialista élet megteremtésének útján. magyarországon, városban és falun egyaránt, döntő győzelmet aratott a szocializmus, jelentősen emelkedett a nép anyagi- és kulturális életszínvonala, fejlődik és virágzik a nemzeti kultúra. a magyar nép ezeket a sikereket a magyar szocialista munkáspárt vezetésével, a magyar dolgozók önfeláldozó alkotó munkájával érte el.

- a sikereknek a koreai nép ugyanúgy örül, mint saját eredményeinek. népünk újabb sikereket kíván a magyar népnek a magyar szocialista munkáspárt 8. kongresszusa határozataiban megjelölt feladatok megvalósításáért vívott harcában.

/folyt. köv./

16.45

- 45 -

bb 48. /átadta megbízólevelét... 1. folyt./- szb

- népünk egységesen tömörülve pártunk köré, folytatja előrehaladását, a koreai munkapárt 4. kongresszusán kidolgozott nétféves terv hatalmas feladatainak megvalósításáért, és folytatja kitartó harcát az amerikai csapatoknak dél-koreából való kivonásáért, hazánk békés egyesítésének kivívásáért.

- országainknak a szocialista építésben elért minden sikere a szocialista tábor sikere, s hozzájárul a szocializmus és a kommunizmus közös ügyéhez.

- korea és magyarország testvéri országok, amelyek szilárdan tömörülnek a szocialista tábor nagy családjában. az országaink népei közötti barátsági és együttműködési kapcsolatok meggingathatatlanul erősödnek és fejlődnek közös harcban az imperializmus ellen, a békéért és a szocializmusért.

- népünk emlékezetében mélyen él, hogy a magyar nép nagy anyagi segítséget és erkölcsi támogatást nyújtott a koreai népnek az amerikai imperialisták fegyveres támadásai ellen vívott honvédő felszabadító háború, s a háború utáni helyreállítás és építés nehéz éveiben. a koreai nép maradéktalanul őrzi az országaink népei közötti barátságot és összeforrottságot, amely a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvein alapul.

- biztosíthatom önt arról, hogy mint a koreai népi demokratikus köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, kötelezettségeim teljesítése idején a magyar népköztársaságban minden erőmet a korea és magyarország népei közötti testvéri barátság és együttműködés kapcsolatainak továbbfejlesztésére fordítom

- meggyőződésem, hogy e megtisztelő kötelezettségek teljesítése közben számíthatok az ön közreműködésére tisztelt elnök elvtárs, valamint a magyar népköztársaság forradalmi munkáspártjának kormányának támogatására.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke válaszolt a nagykövet beszédére:

- örömmel üdvözlöm önt abból az alkalomból, hogy átadja megbízólevelét, amellyel a koreai népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népi gyűlésének elnöksége a magyar népköztársaság elnöki tanácsa mellé akkreditálja rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti minőségben. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a forradalmi munkáspárt-kormány és népünk nevében szívből köszönöm és viszonozom a koreai népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népi gyűlése elnökségének, valamint kormányának üdvözlését.

/folyt. köv./
16.50/e ■

bb 48. /átadta megbízólevelét... 2. folyt./- szb

örömmel tölt el bennünket is az a tény, hogy országaink és népeink a hatalmas szocialista tábor tagjaiként erős és gyümölcsöző kapcsolatokat tartanak fenn egymással, s őszintén törekednek arra, hogy ezek a kapcsolatok mindkét nép javára és megerősödésére tovább erősödjenek.

- a magyar nép szilárd egységben összeforrv pártjával, a magyar szocialista munkáspárttal, a 8. kongresszus utmutatásai alapján fáradhatatlanul munkálkodik a szocializmus teljes felépítésén.

- a magyar népköztársaság a szocializmus építésében elért sikerekre támaszkodva rendíthetetlenül arra törekszik, hogy erejéhez és lehetőségeihez mérten - fáradságot nem kímélve - hozzájáruljon ahhoz a történelmi jelentőségű küzdelemhez, amelyet a szovjetunió és a szocialista tábor, a világ békeszerető népeinek támogatásával, az új háború kibombantásának megakadályozásáért, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése lenini elvének maradéktalan megvalósításáért, a minden nép számára felvirágzást hozó tartós béke biztosításáért, a szocializmus világméretű győzelméért folytat.

- a koreai népi demokratikus köztársaság népe, pártja vezetésével, s a testvéri országok proletárinternationalista támogatásával hősi harcban kivívta és megvédte szabadságát. rövid idő alatt ragyogó eredményeket ért el hazája szocialista építésében, s jelenleg a koreai munkapárt 4. kongresszusának utmutatásai alapján sikerrel valósítja meg a hétéves tervben lefektetett céljait. mindezek a sikerek, amelyek egyben hozzájárulnak az egész szocialista tábor erejének növeléséhez, a legőszintébb örömmel töltik el népünket.

- együttérzéssel és figyelemmel kísérjük, valamint maradéktalanul támogatjuk a koreai népi demokratikus köztársaság kormányának és népének hazája békés egyesítésére vonatkozó erőfeszítéseit. a leghatározottabban elítéljük az imperialisták szégyenletes tevékenységét, amellyel immár 17 éve akadályozzák az ország déli részén élő koreaiak önrendelkezéshez, s társadalmi és gazdasági felemelkedéshez való jogának érvényesítését. az amerikai imperialisták agresszív eljárása súlyosan veszélyezteti a távol-kelet s egyben a világ békéjét is. együtt követeljük korea népével, hogy az idegen csapatokat vonják ki dél-koreából.

/folyt. köv./

16.55/ szb

bb 48. /átadta megbízólevelét... 3. folyt./- szb

- a magyar népköztársaság kormánya és népe nevében további ragyogó sikereket kívánok a koreai népnek, hazája gazdasági és kulturális felemelkedéséért folytatott harcában. őszintén kívánjuk, hogy teljes siker koronázza országuk békés egyesítéséért folytatott harcukat, hogy a koreai nép egyesülve építthesse boldogabb jövőjét.

- szeretettel üdvözlöm önt ebben az ünnepélyes pillanatban, amikor mint a koreai népi demokratikus köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete megkezdte felelősségteljes tevékenységét. biztositani kívánom, hogy országaink és népeink baráti együttműködésének fejlesztését és a szocialista tábor egységének erősítéséért végzendő munkájában, mindenkor számíthat úgy a magam, mint a magyar népköztársaság kormányának teljes támogatására. nagyfontosságú munkájához sok sikert és jó egészséget kívánok.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta dobi istvánnak a kíséretében megjelent then hjon dzun kereskedelmi tanácsost, pak von cser harmadtitkárt és ban jon gav attasét. az elnöki tanács elnöke ezután hosszan, barátián elbeszélgetett a nagykövettel.

x x x

szon csan rjom nagykövet megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősi emlékművet. /mti/

17.--/ szb

-48-

bb 46. rendkívül nagy feladatok várnak 1963-ban az erzsébet-híd építőire

i hbj/sze-lm vg

1962. december 29.

megjelent az erzsébet-híd pesti hídfőjénél a „benoto” cölöpalapozógép és ezzel megkezdődött a pesti hídfeljáró építése. először 74 betoncölöpöt mélyítenek a teherviselésre alkalmas talajig - a márga altalajba - és ezekre a betoncölöpökre épül a hatnyomtávu, mintegy 85 méter hosszú pesti hídfeljáró, mégpedig a hídfőtől a belvárosi templom szentélyéig. az alapozást a tervek szerint februárban fejezik be, maga a hídfeljáró 1963 végéig készül el.

a másik nagy munka: a budai hídfeljáró kialakítása. a budai feljáró hidrendszer hegyalja uti szárnyának betonozását befejezték. 1963-ban az egész feljáróhidrendszert megépítik, közben a forgalmat átterelik az árok utcai új közuti és villamospályára. jó hírt közöltek az építők a rudasfürdő gyógyvizének kedvelői számára: 1963-ban elkészül az ivócsarnok.

az erzsébet-híd megépítésével egyidejűleg mind a pesti, mind a budai oldalon kialakítják a margit-hídtól egészen a petőfi-hídig a gyorsforgalmi utakat. ennek érdekében azonban meg kell erősíteni az ördögárok fögyűjtőcsatorna belső falát, mégpedig vasbetonköpennyel, körülbelül 160 méter hosszban. ehhez a munkához is hozzáláttak az építők. ujjá „faragják”, a kőfaragók a budai oldalon a lépcsős partfalat is.

sok munka vár a ganz mávag dolgozóira is. 1963-ban befejezik a pilonok szerelését, rendkívül látványos lesz a kábel „áthuzása”, az egyik partról a másikra, s megkezdik magának a pályaszerkezetnek szerelését is. /mti/

bb 49. cahiers pedagogiques

hné-lm hr

1962. december 29.

cimű francia folyóirat legutóbbi számában közölte vincze lászló iskolai tanár tanulmányát az élő nyelvek tanításának kérdéséről és a tanítás módszerének leírását. az ismertetés eddig már moszkvai, berlini és bécsi szaklapokban is megjelent.

/mti/

17.04/ szb

-49-

bb 50. február 20-ig lehet pályázni az 1963. évi belföldi aspiranturára

i ms/gk-lm sr

1962. december 29.

a tudományos minősítő bizottság kiírta a pályázatot az 1963. évi belföldi aspiranturára. pályázni a 41/1959/10.3./korm. számú rendeletben foglaltak alapján lehet. a pályázatot a munkahely szerint illetékes főhatóságok személyzeti osztályain 1963. február 20-ig kell benyújtani. a rendes és a levelező aspiranturára pályázók májusban felvételi vizsgát tesznek. részletes felvilágosítást adnak a főhatóságok személyzeti osztályai, a kutató intézetek, az egyetemek dékáni hivatalai, valamint a tudományos minősítő bizottság titkársága./mti/

..-

bb 54. szombaton levágták az idei egymilliomodik sertést a budapesti sertésvágóhídon

t tó/tm-lm vg

1962. december 29.

szombaton rövid ünnepséget tartottak a budapesti sertésvágóhídon abból az alkalomból, hogy a déli órákban levágták az idei egymilliomodik sertést. a vágóhid vezetői elmondták a sajtó munkatársainak, hogy a budapesti sertésvágóhid 60 évvel ezelőtti évi 400 000 sertés feldolgozására épült. kisebb korszerűsítés eredményeként 1938-ban 459.000-ret vágtak, azóta azonban nem nőtt, hanem egy vágócsarnokkal még csökkent is az üzem. az utóbbi években saját erőből évente mintegy hat-hét millió forintot költöttek a vágóhid technológiai korszerűsítésére és így üzembővítés nélkül 1959 óta az évi vágás meghaladja a 800 000 darabot. azt, hogy az idén december 29-én elérték az egymilliószámot, annak köszönhetik, hogy mindinkább erősödnek a nagyüzemi sertéstenyészetek, amelyek egyenletes ellátást tudnak biztosítani. a sertésvágóhid csaknem egész termelése a főváros ellátását szolgálja, s nyershuson kívül 47-féle huskészítményt is szállítanak a budapesti csemegeboltoknak. most állami beruházási keretből nagyobb arányú korszerűsítés kezdődött. épül és körülbelül a következő év második negyedére elkészül egy olyan vágócsarnok, amelyben nyolcóránként ezer sertést vágnak majd le. ezt egy 2 500 darabos csarnok építése követi majd. a két korszerű csarnok kétműszakban hétezer sertés feldolgozására lesz alkalmas./mti/

..-

17.09/ szb

-50-

AB

bb. 52. e m b a r g ó : 22 óráig!!!

magyar államférfiak üdvözlő táviratai román államférfiaknak

gk/rj sr

1962. december 29.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke és dobi István, az elnöki tanács elnöke a román népköztársaság kikiáltásának 15. évfordulója alkalmából üdvözlő táviratot küldött gheorghie gheorghiu-dejnek, a román munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a román népköztársaság államtanácsa elnökének és Ion gheorghie maurernek, a román népköztársaság minisztertanácsa elnökének.

péter jános külügyminiszter, a román népköztársaság kikiáltásának 15. évfordulója alkalmából táviratban üdvözölte corneliu manescut, a román népköztársaság külügyminiszterét./mti/

..-

bb. 53. huszezer vendéglátóipari dolgozó a szilveszteri vendégek szolgálatában - százötvenezer vendéget várnak a fodrászok és kozmetikusok - az autóbusz és a villamosvasut dolgozói is felkészültek

i/tó/sz-hbj/rj vg

1962. december 29.

többé-kevésbé már mindenki tudja, hogyan fogja bucsuztatni az ösztendőt és köszönteni az újat. „szórakozási tervét”, igyekeznek is majd teljesíteni mindenki. a budapesti vendéglátóipari tröszt felkészült a „rohamra”, -ra. csak a fővárosban mintegy 1.500 vendéglátóhely várja a szórakozókat és mintegy huszezer vendéglátóipari dolgozó, körülbelül ezer kisegítő gondoskodik szilveszter éjszakáján a szórakozók ellátásáról. a pesti szilveszter varázsa eljutott már az országhatárokon túlra is. budapesten több mint kétezer külföldi vendég szórakozik majd. eredetileg úgy tervezték, hogy csak a gellérten, a royalban, a gundelnél és a hungáriában rendeznek nemzetközi bált. eddig azonban nyolc országból már több mint 2.300 külföldi jelentette be, hogy budapesten kívánja tölteni a szilvesztert, ezért az ibusz kibérelte az európa éttermet és a citadella borozó összes helyiségeit is. jönnek vendégek lengyelországból, jugoszláviából, a szovjetunióból, ausztriából, nyugat-németországból, a német demokratikus köztársaságból, romániából és olaszországból is.

/folyt. köv./
17.17/ szb

-51-

AB

bb. 53. / huszezer vendéglátóipari.....1. folyt./rj

csupán erre az éjszakára kétezer hektoliter hordós- és 600 hektoliter palackozott bort, ötezer üveg pezsgőt, négyezer üveg habzóbort, valamint 120 000 üveg szikvizet és 50 000 üveg ásványvizet biztosított a budapesti vendéglátóipar, sör korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre. az étel-ellátásnak kizárólag az éttermek konyháinak „kapacitása”, szab határt. a budapesti vendéglátóhelyek 120 újévi malacot kapnak erre az éjszakára, amelynek egy részét tombolán kisorsolják. a vendégek kívánságára a kismalacokat azonnal meg is sütik a konyhán.

a szilveszter nemcsak a pincérek, hanem a fodrászok számára is csúcsgazdálkodást jelent. december 31-re teljes két műszakot szerveztek a fodrászatok, kozmetikák, sőt előzetes bejelentésre, ha a kedves törzsvendég kéri a reggel fél 7 órás hivatalos nyitási időnél is korábban munkához látnak. budapestben az állami fodrászatok és szövetkezetek fiókjában több mint hatezer fodrász és kozmetikus dolgozik majd hétfőn. mintegy 150 000 vendégre számítanak, kétszerannyira, mint más napokon. a tapasztalatok azt mutatják, hogy ilyenkor a férfi-fodrászatokban sokkal többen fordulnak meg, mint a női fodrászoknál, s az a bizonyos borbély-ötperces várakozás is elsősorban a férfi fodrászatokban húzódik el a legtöbbször egy-két órára.

sűrög-forog „pendlizik”, szilveszter éjszakáján budapest, s hogy ez gyorsabb legyen, éjjel is közlekednek a buszok, villamosok. a fővárosi autóbuszüzem az éjszakai órákban 70 buszt közlekedtet különböző vonalakon. a gépkocsivezetők és a kalauzokon kívül azonban a vállalatnak még sok dolgozója tart ügyeletet: forgalomirányító tiszték, műszakiak, s járja a várost az urh-adó-vevővel ellátott javító kocsi is. különösen a műszakiakra vár sok munka, hiszen még szilveszter éjszakáján is vigyázni kell a szabadban garazsrozó buszok „egészségére”, nehogy a hidegben „megfázzanak”, a kocsik, kétszázhatvanhárom villamost indít utnak a fvv, legtöbbet a körutra, csak nehogy a trombitálók hada „lefütyülje”, az indítást.

a fővárosi kulturcikk kiskereskedelmi vállalat az idén első ízben „vonul ki az utcára”, szilveszter éjszakai kabalacikk árúsítására. a fővárosban nyolc forgalmas helyen, például a savoy kávéház, a nyugati pályaudvar, az emke és a nemzeti színház előtt árúsítanak majd trombitát, hatféle papírsapkát és csákót, labdaballont, emlékjelvényt és naptárt. árukészletük értéke meghaladja a százezer forintot. a letelepített árúsítóhelyeken kívül egy teherautót is utnak indítanak a legforgalmasabb utvonalakon, amelyről szintén árúsítanak ilyen cikkeket. igen sok magánkiskereskedő is fog ilyen cikkeket árúsítani.

a fővároshoz hasonlóan vidéken is nagy a készülődés. például borsod megye dolgozóit mintegy hatszáz étterem és kisvendéglő várja. a szakácsok „vizsgára”, készülnek. a szokásos vacsorák és hidegtálak mellett jellegzetes borsodi ételeket is készítenek. így többek között a vendégek savanyu vetrecet, halkocsonyát, ropogósra sült malacot, savanyu bablevesen füstöltcsülköt is rendelhetnek. sárospatakon, mezőkővesden és miskolc-tapolcán többszáz rákóczi- matyó- és annatát állítanak össze izletesebbnél-izletesebb falatokból./mti/

17.25/ szb

-52-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 47. számú hír /a külügyminiszter első helyettesének nyilatkozata.../ első bekezdése után alcím helyesen:

milyen hatása volt a karib-tengeri válságnak a közgyűlés részvevőire?

az alcím utáni első sor helyesen:

- a csendesnek induló közgyűlésen a karib-tengeri válság kirobbanása...

az 1. folytatás első bekezdésének harmadik sorától a szöveg helyesen:

... az új tagállamok majdnem kivétel nélkül gyarmati sorból nyerték el függetlenségüket...

ugyanezen bekezdés tizedik sorától a szöveg:

... utolsó szakaszt. a közgyűlésen a gyarmati kérdések vitájában segítették a széles imperialistaellenes..

a harmadik folytatás második bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:

... több delegáció vetette fel a külföldi bázisok...

a harmadik folytatás harmadik bekezdésének ötödik sorában a szöveg:

... kívánja felhasználni. a karib-tengeri válságban...

/mti/

17.27/ szb

-53-

bb. 53. / huszezen vendéglátóipari.....1. folyt./rj

csupán erre az éjszakára kétezer hektoliter hordós- és 600 hektoliter palackozott bort, ötezer üveg pezsgőt, négyezer üveg habzó bort, valamint 120 000 üveg szikvizet és 50 000 üveg ásványvizet biztosított a budapesti vendéglátóipar. sör korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre. az étel-ellátásnak kizárólag az éttermek konyháinak „kapacitása”, szab határt. a budapesti vendéglátóhelyek 120 újévi malacot kapnak erre az éjszakára, amelynek egy részét tombolán kisorsolják. a vendégek kívánságára a kismalacokat azonnal meg is sütik a konyhán.

a szilveszter nemcsak a pincérek, hanem a fodrászok számára is csúcsgazdálkodást jelent. december 31-re teljes két műszakot szerveztek a fodrászatok, kozmetikák, sőt előzetes bejelentésre, ha a kedves törzsvendég kéri a reggel fél 7 órás hivatalos nyitási időnél is korábban munkához látnak. budapesten az állami fodrászatok és szövetkezetek fiókjában több mint hatezer fodrász és kozmetikus dolgozik majd hétfőn. mintegy 150 000 vendégre számítanak, kétszer annyira, mint más napokon. a tapasztalatok azt mutatják, hogy ilyenkor a férfi-fodrászatokban sokkal többen fordulnak meg, mint a női fodrászoknál, s az a bizonyos borbély-ötperces várakozás is elsősorban a férfi fodrászatokban húzódik el a legtöbbször egy-két órára.

sűrög-forog „pendlizik”, szilveszter éjszakáján budapest, s hogy ez gyorsabb legyen, éjjel is közlekednek a buszok, villamosok. a fővárosi autóbuszüzem az éjszakai órákban 70 buszt közlekedtet különböző vonalakon. a gépkocsivezetők és a kalauzokon kívül azonban a vállalatnak még sok dolgozója tart ügyeletet: forgalomirányító tisztek, műszakiak, s járja a várost az urh-adó-vevővel ellátott javító kocsi is. különösen a műszakiakra vár sok munka, hiszen még szilveszter éjszakáján is vigyázni kell a szabadban garazsrozó buszok „egészségére”, nehogy a hidegben „megfázzanak”, a kocsik, kétszázhatvanhárom villamost indít utnak a fvv, legtöbbet a körutra, csak nehogy a trombitálók hada „lefütyülje”, az indítást.

a fővárosi kulturális kiskereskedelmi vállalat az idén első ízben „vonul ki az utcára”, szilveszter éjszakai kabalacikkek árusítására. a fővárosban nyolc forgalmas helyen, például a savoy kávéház, a nyugati pályaudvar, az emke és a nemzeti színház előtt árusítanak majd trombitát, hatféle papírsapkát és csákót, luftballont, emlékjelvényt és naptárt. árukészletük értéke meghaladja a százezer forintot. a letelepített árusítóhelyeken kívül egy teherautót is utnak indítanak a legforgalmasabb utvonalakon, amelyről szintén árusítanak ilyen cikket. igen sok magánkiskereskedő is fog ilyen cikket árusítani.

a fővárosban hasonlóan vidéken is nagy a készülődés. például borsod megye dolgozóit mintegy hatszáz étterem és kávéház várja. a szakácsok „vizsgára”, készülnek. a szokásos vacsorák és hidegtalak mellett jellegzetes borsodi ételeket is készítenek. így többek között a vendégek svanyu vetrecet, halkocsonyát, ropogósra sült malacot, svanyu bablevesben füstöltcsülköt is rendelhetnek. sárospatakon, mezőkövesden és miskolc-tapolcán többszáz rákóczi-matyó- és annatálat állítanak össze ízletesebbnél-ízletesebb falatokból. /mti/

17.25/ szb

-52-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 47. számú hír /a külügyminiszter első helyettesének nyilatkozata.../ első bekezdése után alcím helyesen:

milyen hatása volt a karib-tengeri válságnak a közgyűlés részvevőire?

az alcím utáni első sor helyesen:

- a csendesnek induló közgyűlésen a karib-tengeri válság kirobbanása...

az 1. folytatás első bekezdésének harmadik sorától a szöveg helyesen:

... az új tagállamok majdnem kivétel nélkül gyarmati sorból nyerték el függetlenségüket...

ugyanezen bekezdés tizedik sorától a szöveg:

... utolsó szakaszát. a közgyűlésen a gyarmati kérdések vitájában segítették a széles imperialistaellenes..

a harmadik folytatás második bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:

... több delegáció vetette fel a külföldi bázisok...

a harmadik folytatás harmadik bekezdésének ötödik sorában a szöveg:

... kívánja felhasználni. a karib-tengeri válságban...

/mti/

17.27/ szb

-.-

-53-

bb 51. ernst fischer és erhard frommhold a magyar fotóművészek szövetségben

jk-lm sr

1962. december 29.

a magyar fotóművészek szövetsége szombaton vendégül látta ernst fischert, az ismert osztrák író és esztétát, valamint erhard frommhold-ot, a drezdai verlag der kunst fő-szerkesztőjét. a kitűnő hangulatu összejövetelen a fotóművészet mai problémáiról beszélgettek./mti/

--

bb 55. beszámoló a magyar katonai küldöttség bulgáriai látogatásáról

vt/gk-lm sr

1962. december 29.

a zrínyi miklós katonai akadémián szombaton délután ünnepi gyűlésen számoltak be a magyar katonai küldöttség bulgáriai utjáról. a gyűlésen résztvevő lakatos béla vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, továbbá alekszander karasztojanov ezredes, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja, s ott voltak a 10. kerületi pártbizottság és néhány üzem képviselői is.

borbás máté vezérőrnagy, az akadémia parancsnoka mondott megnyitót, majd lóránt imre vezérőrnagy számolt be a magyar katonai delegáció utjáról, a bulgáriában tett baráti látogatás tapasztalatairól, élményeiről, s arról a szívélyes fogadtatásról, amelyben a testvéri bolgár nép és hadsereg e a küldöttséget részesítette.

az ünnepi gyűlés második részében levetítették az új bulgária című színes dokumentumfilmet./mti/

-- 35

17.30/ szb

-54-

bb 56. megfontoltabb vásárlás: kevesebb csere karácsony után

it6/tm-lm -cz

1962. december 29.

a kereskedelemben már megszokták, hogy egy-egy nagyobb ajándékvásárlási idény nem mulik el csere nélkül, az idei tapasztalatok kedvezőek: a corvin áruházban ezüstvasárnaptól karácsonyig 278.044 vevőt szolgáltak ki és a karácsonyt követő két nap alatt, december 27-én és 28-án mindössze 700-an jelentkeztek csereigénnyel, a legtöbben a cipő és a gyermekkonfekció osztályon. olyan is előfordult azonban, hogy a vásárolt flanel pongyola nem nyerte meg a mama tetszését, és helyette finomabb szövetruhát kért. a fővárosi divatáru kiskereskedelmi vállalat 79 boltjában 33 millió forint forgalmat bonyolítottak le a karácsony előtti héten, s mindössze 47 000 forint értékű áru cseréjét kérték. a ruházati bolt 66 szaküzletének csaknem mindegyikében is megjelent olyan vevő, aki mást akart, mint az ünnep előtt. természetesen a nagyobb értékű konfekciót jobban megnézik, s a december 22-23-i 41 000 vevő közül mindössze 400-420 tért vissza az üzletbe csereigénnyel. az abbázia női ruhaházban hat csere volt. - a férfiak vásároltak, a nők visszavitték./mti/

--

bb 57. gyorsajtás - összeütközés, három sérülés

ibc/tm-lm sr

1962. december 29.

a 9. kerületi üllői ut 152 számú ház előtt az fb 31-54 rendszámú tehergépkocsi összeütközött az ab 35-70 rendszámú személygépkocsival. az utóbbi járművön utazó dr. langér lajos főosztályvezető, valamint felesége és 17 éves gimnáziumi tanuló leányuk könnyebben megsérült. mindhármukat az 1-es számú sebészeti klinikára szállították a mentők. a baleset azért következett be, mert gyurcsa imre tehergépkocsivezető a megengedettnél gyorsabban hajtott, nem tartotta be a követési távolságot, s hogy a teherautóval ne ütközzön neki egy előtte lassító személygépkocsinak, áthaladt az uttest baloldalára. itt összeütközött a szembejövő személyautóval. a tehergépkocsi vezetőjétől bevonták a jogosítványt./mti/

--

18.00/lm

- 55-

108

bb 58. hivatalos nyereményszegyzék a Lottó 52. játékhétéről

hné szb 19262. december 29.

az 52. játékhétre beérkezett 4.751.279 darab lottószelvény, öt találat nem volt, négy találatot 28 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 127.266,25 forint, három találatot 2.808 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 635 forint, a két találatos nyeremények száma 95.218 darab, ezekre egyenként 18.70 forintot fizetnek. /mti/

--

bb 59. revolveres féltékenységi dráma a fővárosban

1 bc/gk szb sr 1962. december 29.

dékány antal 36 éves mozdonyvezető a villamos fenntartási főnökség kerepesi ut 2-4 számú épületében revolverrel rálőtt köteles istvánné 34 éves máv-főnökségi előadóra, majd agyonlőtte magát. az asszonyt, akit a golyó az arcán sebesített meg, súlyos állapotban a mária utcai szájsebészetre szállították a mentők. a vizsgálat során megállapították, hogy dékány udvarolt kötelesnének, aki szakítani akart a férfival. dékány pénteken a munkahelyén felkereste az asszonyt és elhatározása megváltoztatását kérte. amikor látta, hogy ez nem sikerül, végezni akart az asszonnal. a nyomozás során azt is igyekeznek megállapítani, hogyan jutott dékány a fegyverhez. /mti/

--

18.40/ szb -56-

bb 60. ünnepi megemlékezés a kubai forradalom győzelmének negyedik évfordulója alkalmából

t di/gk-lm sr 1962. december 29.

a hazafias népfront országos tanácsa és a szakszervezetek budapesti tanácsa, szombaton a transzvill művelődési termében, ünnepi megemlékezést rendezett a kubai forradalom győzelmének negyedik évfordulója alkalmából. az ünnepségen megjelent, s az elnökségben helyet foglalt dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter, szakasits árpád, az országos béketanács elnöke, venéczi jános, a budapesti pártbizottság titkára, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, szatmári-nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, pandurovics józsef, a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára, valamint a 13. kerület és az üzem több vezetője, a szocialista brigádok számos tagja. ott volt oscar mas bringuez tanácsos, a kubai nagykövetség ideiglenes ügyvivője, valamint a budapesten tanuló kubai diákok küldöttei is.

a két nemzet himnuszának elhangzása után szabó béla, a transzvill pártszervezetének szervező titkára üdvözölte a megjelenteket, majd papp árpád, a munkásárség országos parancsnoka ünnepi beszédében hangsúlyozta: a forradalom győzelme történelmi sorsforduló a kubai nép életében. lezárult a gyarmati kizsákmányolás korszaka, s az ország népe a szocializmus építésének útjára lépett. felszámolták az analfabétizmust, munkaalkalmat teremtettek a dolgozók számára, s megnyitották az iskolákat, a továbbtanulás lehetőségét a sokáig elnyomott munkás- és parasztfiatalok előtt. a kis szigetország népe nehéz körülmények között él és dolgozik, de a jövőbe vetett szilárd hittel építi, erősíti és védi hazáját, dicsőséges forradalmának vívmányait.

oscar mas bringuez, a kubai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője emelkedett szólásra:

- népem nevében köszönöm - mondotta - a magyar munkások, dolgozó parasztok és értelmiségiek szolidaritását, amely a közel-múlt nehéz heteiben helytállásra buzdított s erőt adott mindannyiunk számára. biztosíthatom önöket: hazámban nem fognak csatározni. a nehézségek ellenére is folytatjuk a szocializmus építését, s valóra váltjuk nagyszerű céljainkat. mindannyian azt valljuk: haza vagy halál! győzünk!

az ideiglenes ügyvivő nagy tapssal fogadott szavai után bodor tiber színművész tolmácsolásában kubáról írott költői művek hangzottak el, majd az internacionálé hangjaival véget ért az ünnepség. /mti/

--

19.00 rj

- 57 -

108

bb 61. kitüntetések

sze-lm la

1962. december 29.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. fekete sándornak, az orvostudományok doktorának, a szövetség utcai kórház-rendelő-intézet igazgató-főorvosának az egészségügy területén kifejtett többévtizedes munkássága elismeréséül;

dr. bugyi istván kossuth-díjas sebész-főorvosnak, az orvostudományok kandidátusának, a szentesi megyei kórház igazgató-főorvosának harmincéves igazgatói működése, valamint több mint négyévtizedes gyógyító- és kutatómunkában elért jelentős eredményei elismeréséül. 65. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetéseket dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetések átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára és dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter./mti/

--

bb 62. időjárásjelentés

tr-lm la

1962. december 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. december 29-én, szombaton este:

enyhülés, ónos eső havazás

várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős, enyhülő idő, több helyen ónos esővel, havazással. mérsékelt, időnként élénk szél. az utakon síkosság. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 0 fok körül./mti/

--

19.32/e

- 58 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 150-490, 340-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. december 30.

bb 1. kik jelentkezhetnek felvételre a művészeti gimnáziumokba és az állami balettintézetbe

i vt/sze szb sr

1962. december 30.

a művelődésügyi közlöny legutóbbi számában rendelkezés jelent meg, amely szabályozza a zenei, a képző- és iparművészeti gimnáziumokba, továbbá az állami balettintézetbe való jelentkezés módját.

az 1963-64-es tanévre a zenei gimnáziumokba felvételre jelentkezők névsorát az általános iskolák igazgatói február 10-ig kötelesek eljuttatni a hozzájuk legközelebb eső zenei gimnázium igazgatóságához. a rendelkezés értelmében a budapesti zenei gimnáziumba csak a legalább egy év óta a főváros területén lakó tanulók vehetők fel. a zenei gimnáziumokba azok kerülhetnek be, akik az előírt szakmai /zenei/ felvételi vizsgán megfelelnek. hangszeres tanszakokon a felvétel előfeltétele a tanult hangszer zeneiskolai anyagának megfelelő színvonalu ismerete.

a képző- és iparművészeti gimnáziumokba a jövő tanévre felvételt kérők névsorát az általános iskolák igazgatói ugyancsak február 10-ig kötelesek megküldeni a gimnáziumok igazgatóságához. a jelentkezőket március elején a lakóhelyükhöz legközelebb eső városba rajz felvételi vizsgára hívják be. ennek eredményéről az érdeklő általános iskolák igazgatóit március 25-ig értesítik.

a 9-12 éves koru általános iskolai tanulók május 1- és 15. között jelentkezhetnek felvételre az állami balettintézetbe az 1963/64-es tanévre. az intézet címe: budapest, 6. népköztársaság utja 24.

határidő utáni jelentkezéseket nem vesznek figyelembe.
/mti/

--

bb 2. háromszázezer látogató a magyar munkásmozgalom története kiállításán

i hi/sze szb sr

1962. december 30.

a magyar munkásmozgalom története című kiállítás, amely a szot és a szakszervezetek rendezésében egy évvel ezelőtt nyílt meg, vándorkiállításaként az ország nagyobb városaiban is bemutatásra került. ezideig 21 helyen mintegy háromszázezer tekintették meg.

/folyt. köv./

-1-